

Załącznik nr 1

do Uchwały Nr 942/2015
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 10 grudnia 2015 r.

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa – profil ogólnoakademicki)

dokonanej w dniach 13-14 listopada 2016 r. na kierunku *taniec* prowadzonym w ramach *obszaru sztuki* na poziomie studiów *I i II stopnia* o profilu *ogólnoakademickim* realizowanych w formie studiów *stacjonarnych i niestacjonarnych* na Wydziale *Dyrygentury Chóralnej, Edukacji Muzycznej, Muzyki Kościelnej, Rytmiki i Tańca Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie* przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: prof. Andrzej Godek, ekspert PKA
członkowie:

1. dr hab. Elżbieta Aleksandrowicz, ekspert PKA
2. prof. dr hab. Małgorzata Kupsik, ekspert PKA
3. mgr Małgorzata Piechowicz, ekspert ds. wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, BPKA
4. Mateusz Gawroński, ekspert PKA ds. studenckich

INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Ocena jakości kształcenia na kierunku *taniec* prowadzonym na Wydziale Dyrygentury Chóralnej, Edukacji Muzycznej, Muzyki Kościelnej, Rytmiki i Tańca Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Polska Komisja Akredytacyjna po raz drugi oceniała jakość kształcenia na ww. kierunku. Poprzednio dokonano oceny w roku akademickim 2009/2010, przyznając ocenę pozytywną (uchwała Nr 112/2010 z dnia 11 lutego 2010 r.). Uwagi i zalecenia dotyczyły: uzupełnienia składu Rady Wydziału o brakującą liczbę studentów; konstrukcji planu zajęć i dostosowania go do możliwości pedagogów dojeżdżających; prawidłowego zaplanowania pracy akompaniatorów; błędów formalnych, językowych i metodologicznych w pracach dyplomowych, braku ankiet studenckich oceniających prowadzone zajęcia oraz zakupu sprzętu audiowizualnego i literatury specjalistycznej. Należy stwierdzić iż władze Wydziału zrealizowały wszystkie uwagi i zalecenia.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Zespół Oceniający PKA zapoznał się z Raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni oraz Wydziału, dalszy przebieg wizytacji był zgodny z ustalonym wcześniej harmonogramem. W trakcie wizytacji przeprowadzono spotkania ze studentami, pracownikami Wydziału, osobami odpowiedzialnymi za funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, za prowadzenie kierunku studiów, praktyk, a także z przedstawicielami Samorządu Studentów. Ponadto przeprowadzono hospitacje zajęć, dokonano oceny losowo wybranych prac etapowych i dyplomowych, a także przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia. Przed zakończeniem wizytacji sformułowano wstępne uwagi

i zalecenia, o których Przewodniczący Zespołu oraz współpracujący z nim eksperci poinformowali władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

OCENA SPEŁNIENIA KRYTERIÓW OCENY PROGRAMOWEJ DLA KIERUNKÓW STUDIÓW O PROFILU OGÓLNOAKADEMICKIM

Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia		X			
2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe¹ zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia		X			
3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia	X				
4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, oraz prowadzenie badań naukowych		X			
5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy		X			
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia		X			

¹ Określenia: obszar wiedzy, dziedzina nauki i dyscyplina naukowa, dorobek naukowy, osiągnięcia naukowe, stopień i tytuł naukowy oznaczają odpowiednio: obszar sztuki, dziedziny sztuki i dyscypliny artystyczne, dorobek artystyczny, osiągnięcia artystyczne oraz stopień i tytuł w zakresie sztuki.

oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów					
<p>Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe informacje i syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli nr 1.</p>					
<p><i>Max. 1800 znaków (ze spacjami)</i></p>					

Tabela nr 1

Kryterium	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
<p>Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny</p>					

<p>1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.</p> <p>1.1. Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia.</p> <p>1.2. Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian zachodzących w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych, z których kierunek się wywodzi, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego, w tym w szczególności rynku pracy.</p> <p>1.3 Jednostka przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru/obszarów kształcenia oraz wskazała dziedzinę/dziedziny nauki oraz dyscyplinę/dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku.</p> <p>1.4. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru/obszarów kształcenia, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do którego/których kierunek ten został przyporządkowany, określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), efekty kształcenia są także zgodne ze standardami kształcenia określonymi w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy, oraz w dalszej edukacji.</p> <p>1.5 Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiającą studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonemu dla ocenianego</p>

kierunku o profilu ogólnoakademickim.

1.5.1. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, program studiów dostosowany jest do warunków określonych w standardach zawartych w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy.

1.5.2. Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualny stan wiedzy związanej z zakresem ocenianego kierunku.

1.5.3. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w przypadku studentów studiów pierwszego stopnia - co najmniej przygotowanie do prowadzenia badań, obejmujące podstawowe umiejętności badawcze, takie jak: formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników badań, zaś studentom studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich – udział w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie prac badawczych przez studentów.

1.5.4. Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.

1.5.5. Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności uwzględnia przypisanie modułom zajęć powiązanych z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi w dziedzinie/dziedzinach nauki związanej/związanych z ocenianym kierunkiem więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS.

1.5.6. Jednostka powinna zapewnić studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.

1.5.7. Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość spełnia warunki określone przepisami prawa.

1.5.8. W przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe, jednostka określa efekty kształcenia i metody ich weryfikacji, oraz zapewnia właściwą organizację praktyk, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do celów i efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku oraz liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku.

1.5.9. Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, np. poprzez realizację programu kształcenia w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych, a także prowadzenie studiów wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi.

1.6. Polityka rekrutacyjna umożliwia właściwy dobór kandydatów.

1.6.1. Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

1.6.2. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów.

1.7. System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia.

1.7.1. Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w

szczegółności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych.

1.7.2. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W przypadku prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane są metody weryfikacji i oceny efektów kształcenia właściwe dla tej formy zajęć.*

1. Ocena – **W PEŁNI**

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi.

1.1 Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku jest spójna ze strategią Uczelni, Wydziału a także z polityką jakości. Zadaniem Uniwersytetu jest kształcenie studentów na wysokim poziomie intelektualnym i artystycznym. Uczelnia wysoko ceni etos społeczności akademickiej, dąży do poszerzenia zakresu oferty edukacyjnej, wspiera działalność artystyczną i badania naukowe. Swoim studentom gwarantuje prawo do współdecydowania o ich prawach, uczestniczenia w formułowaniu programów studiów oraz poszczególnych przedmiotów. Strategia Wydziału koresponduje z misją Uniwersytetu. Jako priorytet uznaje wysoką jakość kształcenia, efekty artystyczne, naukowe i dydaktyczne. Wciąż modyfikowana jest oferta edukacyjna na Wydziale i dostosowywana do potrzeb kandydatów na studia i rynku pracy. Wydział dba o rozwój artystyczny i naukowy kadry dydaktycznej. Profesjonalna kadra pedagogiczna gwarantuje wysoki poziom kształcenia studentów na ocenianym kierunku studiów. Stały kontakt z instytucjami kultury i edukacji (m.in. teatrami operowymi i muzycznymi w całej Polsce, Zespołem Pieśni i Tańca Mazowsze, Zespołem Pieśni i Tańca Śląsk, Reprezentacyjnym Artystycznym Zespołem Wojska Polskiego, szkołami baletowymi w całym kraju, ośrodkami akademickimi za granicą) wpływa na kształt programu i koncepcji kształcenia. Powołanie nowej specjalności: *Choreografia i teoria tańca* na poziomie studiów drugiego stopnia oraz korekty programu i trybu prowadzenia studiów na specjalności: *Pedagogika baletowa* świadczą o bieżącym monitoringu potrzeb kształcenia tancerzy według wzorców krajowych i europejskich zgodnych z założeniami Systemu Bolońskiego. Na Wydziale prowadzone są podyplomowe studia Teorii Tańca.

1.2 Strategia rozwoju kierunku zakłada uruchomienie w przyszłości nowych specjalności i w zależności od potrzeb modyfikację prowadzonych obecnie. Dzięki formalnym i nieformalnym kontaktom Władz Wydziału, Kierownika Zakładu Tańca, pedagogów ocenianego kierunku, absolwentów i studentów, możliwe jest ciągłe monitorowanie potrzeb rynku pracy i adaptację istniejących programów studiów do sugestii pracodawców. Dzieje się to poprzez: modyfikację siatek godzin (przedłożone uchwały Rady Wydziału) zarówno w zakresie programu jak i liczby godzin, oferty zajęć fakultatywnych oraz zakresu i sposobu realizacji praktyk. Dyskusja merytoryczna odbywa się w ramach prac Zakładu Tańca oraz na posiedzeniach Rady Wydziału. Specjalność: *Pedagogika baletowa* jest jedynym w Polsce programem studiów kształcącym na poziomie uczelni wyższej zawodowych pedagogów tańca. Dużym utrudnieniem w sformułowaniu programu przedmiotów pedagogicznych i wydawanych w tym zakresie uprawnień, jest podział programu na dwa stopnie studiów i rozdzielenie uprawnień pedagogicznych absolwentów dla szkół I i II stopnia, który mija się ze strukturą szkolnictwa baletowego. Istotnym elementem rozwoju kierunku jest uruchomienie nowej specjalności na drugim stopniu studiów *Choreografia i teoria tańca*. Na Wydziale planowane jest utworzenie studiów trzeciego stopnia w zakresie tańca.

1.3 W ramach ocenianego kierunku sformułowane zostały efekty kształcenia właściwie przyporządkowane do: poziomu kształcenia (studia pierwszego i drugiego stopnia), profilu ogólnoakademickiego, obszaru wiedzy – sztuka, dziedziny sztuk muzycznych oraz dyscypliny artystycznej *rytmika i taniec*. Kształt obecnie realizowanych efektów kształcenia jest wynikiem procesu formułowania obszarów wiedzy, umiejętności i kompetencji studentów z podziałem na studia pierwszego i drugiego stopnia. Uchwałami Senatu nr 122 i 123/221/2015 z dnia 23 listopada 2015

roku zatwierdzono opisy efektów kształcenia na stacjonarnych studiach pierwszego i drugiego stopnia dla kierunku *taniec* w specjalności *Pedagogika baletowa*. Od roku akademickiego 2016/2017 na I roku studiów pierwszego stopnia oraz na I roku studiów drugiego stopnia specjalności: *Pedagogika baletowa* obowiązuje zmodyfikowany plan studiów oparty o efekty kształcenia sformułowane w roku akademickim 2015/2016.

Rada Wydziału w dniu 28 października 2015r. podjęła uchwałę w sprawie przekształcenia studiów na kierunku *taniec* w specjalności *Pedagogika baletowa* z trybu niestacjonarnego w tryb stacjonarny.

W roku akademickim 2016/2017 na Wydziale na kierunku *taniec* prowadzone są: studia stacjonarne pierwszego stopnia w specjalności *Pedagogika baletowa* dla I i II roku studiów, studia stacjonarne drugiego stopnia w specjalności *Pedagogika baletowa* dla I roku studiów, studia niestacjonarne pierwszego stopnia w specjalności *Pedagogika baletowa* dla III i IV roku studiów (studia wygasające), studia niestacjonarne drugiego stopnia w specjalności *Choreografia i teoria tańca* dla I i II roku studiów.

1.4 Efekty kształcenia sformułowane dla kierunku *taniec*, z podziałem na efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uwzględniają wymagania Krajowych Ram Kwalifikacji określone dla efektów obszarowych w zakresie sztuki dla studiów I i II stopnia o profilu ogólnoakademickim. Efekty kierunkowe uszczegóławiają efekty obszarowe, odnoszą się do dziedziny sztuk muzycznych i dyscypliny *rytmika i taniec* poprzez właściwą terminologię i określają zakres wiedzy oraz konkretyzują umiejętności dotyczące form i rodzajów tańca oraz choreografii, co umożliwia stworzenie systemu ich weryfikacji. Podział efektów zarówno na studiach pierwszego i drugiego stopnia jasno określa zdobywane przez studentów wiedzy teoretycznej z zakresu tańca, umiejętności praktycznych/wykonawczych, a także językowych, z zakresu praw autorskich oraz kompetencji społecznych niezbędnych do pracy zespołowej oraz dydaktyczno-pedagogicznej. Efekty kształcenia specjalności: *Pedagogika baletowa* (studia pierwszego i drugiego stopnia stacjonarne i studia pierwszego stopnia niestacjonarne) prowadzonych w ramach kierunku *taniec* spełniają Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, z dnia 17 stycznia 2012 roku w sprawie standardów kształcenia przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela.

Specjalność *Choreografia i teoria tańca* przygotowują studentów do pracy twórczej w zakresie choreografii i pracy teoretyka tańca, publicysty – popularyzatora sztuki tańca. Te same efekty osiągane są zarówno na studiach stacjonarnych jak i niestacjonarnych. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów uwzględniają zdobywanie wiedzy, umiejętności i narzędzi badawczych, kompetencji społecznych niezbędnych w działalności artystyczno-naukowej, na rynku pracy oraz dalszej edukacji. Opis efektów kształcenia dla kierunku *taniec* zawarty jest w sylabusach, które są udostępniane studentom poprzez system informatyczny Uczelni oraz przez nauczycieli akademickich na pierwszych zajęciach w semestrze. Studenci ocenili, iż efekty kształcenia są zrozumiałe i przejrzyste oraz są sprawdzalne. W opinii studentów efekty kształcenia na wizytowanym kierunku studiów uwzględniają zdobywanie pogłębionej wiedzy i umiejętności oraz są realizowane w sposób odpowiedni.

1.5 Zarówno program studiów jak i stosowane metody dydaktyczne są spójne z zakładanymi efektami kształcenia, jednak drobnej korekcie, biorąc pod uwagę program studiów, należy poddać efekty zaplanowane dla specjalności *Choreografia i teoria tańca*. Moduły przedmiotów dobrane są tak, aby każdy student na określonej specjalności i poziomie studiów mógł zrealizować zaplanowany program, włączając w to 30% przedmiotów do wyboru. Siatka godzin studiów niestacjonarnych jest proporcjonalna do siatki studiów stacjonarnych (program przekracza 70%). Decyzją Rady Wydziału może być przyznany studentowi indywidualny tok studiów. Tryb postępowania reguluje Regulamin Studiów UMFC z dn. 1.10.2015r., przyjęty uchwałą Senatu nr 80/179/2015.

1.5.1 Program studiów na specjalności: *Pedagogika baletowa*, zgodnie z art. 9c ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym dostosowany jest do warunków określonych w Standardach Kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Zgodnie z opisem efektów kierunku i specjalności obejmuje obowiązkowe przygotowanie w zakresie merytorycznym, niezbędne do nauczania tańca zróżnicowanego pod względem stylistycznym i formalnym. Zawiera opisy efektów kształcenia i treści kształcenia w zakresie wiedzy psychologiczno-pedagogicznej, a także z zakresu

dydaktyki i metodyki przedmiotowej. Ponadto, program studiów zapewnia nabycie umiejętności i kompetencji niezbędnych do kompleksowej realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych wynikających z roli nauczyciela. W ramach specjalności realizowane są zarówno przedmioty wykonawcze jak i teoretyczne z zakresu tańca i muzyki oraz pedagogiczne (w tym praktyki) zgodnie z wymogami kształcenia nauczycieli. Absolwent *Pedagogiki baletowej* ma umiejętności językowe w zakresie języka obcego zgodne z wymaganiami ustalonymi dla określonego obszaru i poziomu kształcenia w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego. Posiada podstawową wiedzę i umiejętności w zakresie technik informatycznych, emisji głosu, bezpieczeństwa i higieny pracy, podstaw prawa oświatowego. Lista przedmiotów do wyboru dzieli się na grupy dotyczące: tańca, muzyki, humanistyki i inne, które nie zawierają się w w/w kategoriach.

1.5.2 Plan studiów określa przedmioty kierunkowe, przedmioty w blokach specjalistycznych oraz moduły przedmiotów do wyboru w zależności od specjalności. W ramach *Pedagogiki baletowej* realizowane są przedmioty wykonawcze, teoretyczne z zakresu tańca i muzyki oraz pedagogiczne (w tym praktyki), wyodrębniony jest również moduł dyplomowy oraz moduły przedmiotów do wyboru przez studenta. Do kluczowych treści kształcenia na studiach pierwszego stopnia należą m.in.: definiowanie sztuki tańca, znajomość zagadnień teoretycznych, ujęć historycznych, stylistycznych i wykonawczych, wiedza metodyczna i dydaktyczna niezbędna do działalności pedagogicznej w zakresie tańca. Istotnymi treściami kształcenia na studiach drugiego stopnia są m.in.: gruntowna wiedza w zakresie tańca klasycznego, współczesnego, tańców polskich, tańca charakterystycznego, historycznego, literatury baletowej oraz partnerowania, umiejętność dokonywania analizy i przenoszenia na środki realizacji elementów strukturalnych tańca w kontekście stylistycznym, wykonawczym, twórczym i estetycznym oraz pogłębiona wiedza dotycząca doboru narzędzi metodycznych w pracy z uczniem-artystą. Specjalność: *Choreografia i teoria tańca* zawiera moduł kierunkowy, moduł główny, moduł teoretyczny, moduł dyplomowy, moduły przedmiotów do wyboru oraz praktyki zawodowe. Program kształcenia dotyczy m.in.: historii tańca i baletu, stylów tanecznych i choreograficznych, wiedzy z zakresu reżyserii i komponowania spektaklu tanecznego, choreologii i teorii tańca. W programie studiów na specjalności *Choreografia i teoria tańca* oddzielają się treści twórcze od teoretycznych. Krótki 2-letni czas kształcenia nie pozwala na pełne wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności zarówno artystyczne jak i teoretyczne. Zasadne wydaje się oddzielenie realizowanych treści w dwóch różnych specjalnościach, co dodatkowo wzbogaci ofertę edukacyjną Wydziału i zachęci kandydatów do realizacji programu. Plany studiów stanowią podstawę do artystyczno-pedagogicznego, zindywidualizowanego procesu kształcenia na prowadzonych specjalnościach. Studenci na specjalności *Pedagogika baletowa* realizują wymaganą liczbę godzin praktyk z podziałem na poszczególne praktyki przedmiotowe. Zakres i program przedmiotów fakultatywnych wspiera realizację efektów kształcenia, które w ten sposób są uzupełniane o efekty realizowane w ramach przedmiotów do wyboru przez studenta. Zakresy treści merytorycznych przedmiotów i formy realizacji zakładanych efektów kształcenia zostały sformułowane w sylabusach zgodnie z poziomem studiów zapewniając jednocześnie ich pełną weryfikację. Sylabusy zostały przygotowane merytorycznie a ich zakres podlega stałej kontroli i koniecznym modyfikacjom wynikającym z najnowszych osiągnięć i badań nad tańcem, analizowania rynku pracy i potrzeb społecznych. Wpływ na kształtowanie doboru treści programowych ma także wymiana międzynarodowa kadry i studentów (na kierunku prowadzona w niewielkim obszarze), udział w konferencjach, seminariach i warsztatach na terenie kraju oraz poza jego granicami. Siatki godzin są przejrzyste i zapewniają dobrą orientację w ofercie edukacyjnej. Studia na specjalności *Choreografia i teoria tańca* obejmują zarówno przedmioty dotyczące aspektów twórczych jak i teoretycznych z zakresu tańca. Sformułowane efekty kształcenia koncentrują się na pierwszym członie specjalności, uwzględniając głównie aspekt twórczy. Przedmioty przewidziane w siatce godzin specjalności *Pedagogika baletowa* w pełni realizują zakładane efekty kształcenia. Zaproponowane przez Wydział moduły przedmiotów wyposażają studentów w umiejętność samodzielnego formułowania wniosków i dokonywania analizy. Ważne informacje dotyczące m.in. programów kształcenia, praktyk, wydarzeń artystycznych umieszczone są na głównej stronie internetowej Uniwersytetu oraz na podstronie kierunku *taniec* pod adresem <http://taniec.chopin.edu.pl>. Zakres i tematyka prac dyplomowych są spójne z profilem, dyscypliną i kierunkiem kształcenia. Ich zakres świadczy o możliwości wyboru tematyki takiej, która leży w kręgu zainteresowań studenta. Struktura egzaminu dyplomowego

przekrojowo sprawdza nabyte podczas studiów wiedzę, umiejętności i kompetencje.

1.5.3 Program kształcenia oraz stosowane w pracy ze studentem metody uwzględniają samodzielny nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Program nauczania jest elastyczny i umożliwi studentom samodzielne działanie poprzez: grupowy wybór przedmiotów, tworzenie i realizację własnych projektów artystycznych oraz udział w konferencjach, seminariach i lekcjach otwartych np. w:

- zajęciach dydaktycznych z udziałem studentów kierunku *taniec* (UMFC) oraz Departamentu Tańca Butler University.;

- zajęciach dydaktycznych z udziałem studentów kierunku *taniec* (UMFC) oraz zespołu ALDancers towarzyszących Międzynarodowej Konferencji Naukowo-Artystycznej *Taniec w kulturze globalnej*.

Wydział zapewnia także możliwość doskonalenia warsztatu przez udział w licznych przedstawieniach, koncertach, pokazach, gdzie zdobyte wcześniej umiejętności mogą być zestawiane z kompetencjami innych osób. Przykładem w tym zakresie mogą być m.in. doroczne koncerty „Sztuka i Edukacja” prezentujące dorobek artystyczny Wydziału, jego różnorodność oraz osiągnięcia najlepszych studentów. Koncerty dyplomowe z udziałem uczniów szkoły baletowej organizowane są np. na Scenie Kameralnej Teatru Wielkiego – Opery Narodowej.

Programy studiów prowadzone w ramach kierunku *taniec* zapewniają zdobycie wiedzy, umiejętności i kompetencji, które przygotowują studenta do pracy pedagogicznej oraz podejmowania działań w obszarze sztuki, w szczególności do realizacji projektów artystycznych – solowych lub zespołowych, a także publicystycznych. Student jest przygotowany do korzystania z naukowych doświadczeń w obszarze sztuki tańca. Formuluje i analizuje teoretyczne problemy badawcze, praktycznie dobiera metody i narzędzia, prezentuje wyniki badań np. konstruując konspekty z określonym tematem i celem lekcji, prowadząc lekcje w bezpośrednim kontakcie z uczniem, przygotowując i wygłaszając referaty, tworząc choreografie w różnych technikach, stylach i formach tańca. Studia pierwszego stopnia wyposażają studentów w podstawowe umiejętności badawcze takie jak: formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentowanie wyników badań. Studia drugiego stopnia umożliwiają studentom wykonywanie prac badawczych formułowanych samodzielnie lub pod opieką pedagoga, skoncentrowanych na zagadnieniach związanych z realizowaną specjalnością. W ramach *Pedagogiki baletowej* są to przede wszystkim badania poświęcone zagadnieniom dydaktycznym i wykonawczym, natomiast na specjalności *Choreografia i teoria tańca* – problemom związanym z analizą strukturalną i stylistyczną dzieła choreograficznego oraz problemom z zakresu teorii tańca. Proces poznawania i stosowania narzędzi badawczych ma miejsce zarówno na zajęciach praktycznych jak i teoretycznych oraz w procesie, realizacji i prezentacji egzaminu dyplomowego. W rozwoju studentów ogromną rolę pełni sposób pracy w relacji Mistrz-uczeń, gdzie podczas realizacji różnych zadań twórczych i pedagogicznych możliwa jest bezpośrednią inspiracją i korektą dokonana przez pedagoga prowadzącego. Ta niemal indywidualna forma kształcenia sprzyja bieżącemu diagnozowaniu i uzupełnianiu braków w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych objętych treścią przedmiotu. Prace dyplomowe przygotowywane są w ramach prowadzonych na kierunku specjalności i realizowane według metod rozwijających studentów zarówno pod względem artystycznym jak i metodycznym.

W opinii studentów, metody kształcenia na kierunku *taniec* uwzględniają samodzielne uczenie się poprzez przygotowywanie się do zajęć tanecznych oraz przygotowywanie prezentacji tanecznych. Studenci w ramach kierunku *taniec*, z uwagi na jego specyfikę, realizują wspólne ćwiczenia i projekty taneczne mające na celu osiągnięcie efektów kształcenia. Studenci stwierdzają, iż metody kształcenia stosowane na wizytowanym kierunku umożliwiają im osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

1.5.4 Czas trwania studiów jest dostosowany do efektów kształcenia zatwierdzonych przez Senat Uczelni (uchwały Senatu dołączone w przekazanych przez Wydział materiałach). Na ocenianym kierunku studenci kształcą się na dwóch poziomach studiów realizując właściwą obowiązkową liczbę punktów kredytowych:

- na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia, specjalność *Pedagogika baletowa* (studia 3-letnie) – 180 ECTS,

- na studiach niestacjonarnych pierwszego stopnia, specjalność *Pedagogika baletowa* (studia 3,5 –

letnie) – 210 ECTS (studia wygasające),

- na studiach stacjonarnych drugiego stopnia, specjalność *Pedagogika baletowa* (studia 2-letnie) – 120 ECTS,
- na studiach niestacjonarnych drugiego stopnia, specjalność *Choreografia i teoria tańca* (studia 2-letnie) – 120 ECTS.

Plan studiów zorganizowany jest w taki sposób aby student mógł zrealizować go w całości, razem z 30% przedmiotów do wyboru. Liczba punktów w planie dla zaliczenia semestru wynosi 30 punktów ECTS, roku 60 punktów ECTS. Każdy punkt uwzględnia wkład pracy studenta w realizację godzin przedmiotu. Zgodnie z treścią sylabusów sformułowanych przez Wydział, 1 punkt ECTS=25 godzin pracy studenta.

1.5.5 System stosowanej punktacji, gdzie 25 godzin pracy studenta odpowiada 1 punktowi ECTS jest zgodny z systemem transferu i akumulacji punktów według zasad Systemu Bolońskiego oraz przepisami ustawy z dnia 27 lipca 2005r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. z 2012r. poz. 572 z późn. zm). Moduły zajęć na poszczególnych specjalnościach są wyprofilowane w kierunku kształcenia: profesjonalnych pedagogów-artystów sztuki tańca oraz choreografów i publicystów. Programy studiów korespondują z prowadzonymi w ramach Zakładu Tańca badaniami, zapewniając tym samym możliwość uczestniczenia studentów w spektaklach, koncertach, konferencjach, seminariach i lekcjach otwartych. Oceniany kierunek uwzględnia przypisanie modułom zajęć powiązanych z prowadzonymi na Uczelni badaniami naukowymi więcej niż 50% ogólnej liczby punktów przewidzianej planami studiów zarówno pierwszego jak i drugiego stopnia. Programy studiów według siatek godzin obejmują przedmioty na których student ma bezpośredni kontakt z pedagogiem. Wartość punktowa przedmiotów wymagających bezpośredniego kontaktu nauczycieli akademickich i studentów to 100%. Jednostka nie prowadzi kształcenia na odległość. Specyfika uczelni artystycznych wymaga bezpośredniego kontaktu studenta z pedagogiem. Dotyczy to również zajęć grupowych (na kierunku *taniec* są to grupy kilku lub kilkunastoosobowe), na których pedagog musi zwracać uwagę na dostosowanie metod pracy do indywidualnych potrzeb studenta. Przedmioty z grupy podstawowych umożliwiają uzyskanie przez studenta na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego stopnia *Pedagogiki baletowej* 16 punktów ECTS (w tym technologia informacyjna, język angielski, marketing, prawo oświatowe). Przedmioty humanistyczne do wyboru po 6 punktów ECTS każdy. Na studiach stacjonarnych drugiego stopnia specjalność *Pedagogika baletowa* 10 punktów ECTS (w tym język angielski, prawo autorskie, propedeutyka zarządzania kulturą), przedmiot humanistyczny – propedeutyka zarządzania kulturą 3 punkty ECTS. Przedmioty z grupy podstawowych zapewniają na studiach drugiego stopnia specjalności *Choreografia i teoria tańca* 4 punkty ECTS, za konwersatorium z języka angielskiego oraz z prawa autorskiego i przedmiotu humanistycznego po 1,5 punktu ECTS. Program studiów obejmuje również przedmioty w modułach fakultatywnych: Teatr i Muzyka, które można zaliczyć do grupy przedmiotów humanistycznych. Jest to oferta nie tylko uzupełniająca kształcenie specjalistyczne ale również dająca szerokie spektrum wiedzy o kulturze i sztuce. Wartość punktowa to 3 lub 6 punktów ECTS. Ogólna liczba wymaganych punktów to 180 na studiach pierwszego stopnia 3 letnich, 210 na studiach 3,5 letnich i 120 na studiach drugiego stopnia 2-letnich. Zajęcia o charakterze praktycznym na studiach pierwszego stopnia stanowią zdecydowaną większość uzyskiwanych punktów ECTS i stanowią ponad 70% ich ogólnej liczby, natomiast na studiach drugiego stopnia 50%. Wydział umożliwia studentom udział w zajęciach ogólnouczelnianych oraz na innych kierunkach studiów. Wartość punktowa przedmiotu uzależniona jest od wkładu pracy studenta w realizowany przedmiot. Przedmioty humanistyczne posiadają wartość od 3 do 6 punktów ECTS. Przy realizacji jednego lub dwóch każdy student może uzyskać wymaganą liczbę 5 punktów. Zajęcia z języka obcego na studiach drugiego stopnia zapewniają uzyskanie 4 punktów ECTS, na studiach pierwszego stopnia za naukę języka można uzyskać minimum 3 punkty ECTS. Zajęcia zakwalifikowane jako wychowanie fizyczne zapewniają na studiach pierwszego i drugiego stopnia po 4 punkty ECTS. Wszystkie praktyki studenckie: pedagogiczne i zawodowe, mają przyporządkowane punkty kredytowe. Studenckie praktyki zawodowe dotyczą aktywnego udziału studentów w wydarzeniach artystycznych i naukowych na terenie Uczelni jak i poza nią (4 punkty ECTS). Łączna liczba punktów uzyskana w ramach praktyk pedagogicznych dla studiów pierwszego stopnia = 6 punktów ECTS na studiach stacjonarnych, 7 punktów ECTS na studiach niestacjonarnych (specjalność *Pedagogika baletowa*), dla

praktyk zawodowych na studiach drugiego stopnia, specjalność *Choreografia i teoria tańca* 4 punkty ECTS, praktyki pedagogiczne na studiach stacjonarnych drugiego stopnia specjalność *Pedagogika baletowa* 4 punkty ECTS.

1.5.6 Na kierunku *taniec* Wydział zapewnia elastyczność w doborze zajęć fakultatywnych z modułów kształcenia do wyboru w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS. Ze względu na organizację pracy poszczególnych specjalności studenci dokonują wyboru przedmiotów większością głosów. Dodatkowym atutem jest możliwość wybierania przedmiotów fakultatywnych z list przedmiotów realizowanych na innych Wydziałach, zachowując wymaganą liczbę punktów ECTS. W ofercie przedmiotów znajdują się m.in. przedmioty: wykonawcze, teoretyczne muzyczne, z zakresu teorii i historii tańca, teatru, humanistyki. Są to moduły do wyboru przez studenta: *Taniec, Muzyka, Humanistyka dla studiów pierwszego stopnia; Taniec, Teatr, Muzyka na studiach drugiego stopnia.* W grupie przedmiotów do wyboru uwzględniono przedmioty humanistyczne, nie ma natomiast przedmiotów społecznych. Treści realizowane w ramach przedmiotów społecznych w przypadku działań zespołowych, wypełniłyby całościowy program kształcenia na kierunku. Studenci pozytywnie ocenili możliwość kreowania swojej ścieżki studiowania poprzez moduły obieralne, które w ich ocenie są odpowiedzią potrzeby. na ich

1.5.7 Zajęcia dydaktyczne prowadzone są w formie: wykładów, ćwiczeń, seminariów oraz konsultacji indywidualnych. Dobór form zajęć, ich organizacja, liczebność grup dostosowana jest do realizacji specyfiki poszczególnych przedmiotów oraz zakładanych efektów kształcenia. Metody stosowane w procesie kształcenia zapewniają osiągnięcie pogłębionej wiedzy merytorycznej, umiejętności i kompetencji niezbędnych w pracy artystycznej, naukowej i dydaktycznej. Ponad 50% zajęć na kierunku *taniec*, w dwóch specjalnościach prowadzona jest ze wszystkimi studentami danego roku, co jest zgodne ze specyfiką dyscypliny artystycznej. Mniej niż 50% zajęć prowadzonych jest indywidualnie. Wykłady i część ćwiczeń to zajęcia zbiorowe, kolejna część ćwiczeń i konsultacje to zajęcia indywidualne. Plan zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych ułożony jest tak, aby studenci mogli w możliwie komfortowy sposób realizować program studiów. Studia niestacjonarne pierwszego stopnia na specjalności *Pedagogika baletowa* są studiami wygasającymi. Uczelnia nie prowadzi studiów niestacjonarnych drugiego stopnia w tej specjalności. Na studiach stacjonarnych prowadzone są zajęcia na I i II roku studiów pierwszego stopnia oraz na I roku studiów drugiego stopnia. Specjalność *Choreografia i teoria tańca* na drugim stopniu studiów prowadzona jest w trybie niestacjonarnym.

Studenci pozytywnie ocenili liczebność grup ćwiczeniowych i seminaryjnych, która z ich punktu widzenia jest odpowiednia do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Studenci pozytywnie ocenili także liczbę poszczególnych form zajęć, które ich zdaniem umożliwiają osiągnięcie założonej wiedzy, umiejętności i kompetencji.

Na kierunku *taniec* Wydział nie prowadzi kształcenia na odległość.

1.5.8 Program studiów kierunku *taniec* uwzględnia praktyki pedagogiczne i zawodowe. Studenci na specjalności *Pedagogika baletowa* realizują wymaganą liczbę godzin praktyk z podziałem na poszczególne praktyki przedmiotowe. Praktyki pedagogiczne studentów specjalności: *Pedagogika baletowa* realizowane są zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Praktyki odbywają się w pięciu ogólnokształcących szkołach baletowych w: Warszawie, Poznaniu, Łodzi, Gdańsku i Bytomiu. Każdy student zgodnie z zawartym ze szkołą porozumieniem i obowiązującym w UMFC regulaminem, ma prawo wyboru jednej z nich. Liczba godzin praktyk, zgodnie z siatką godzin, wynosi 150 dla każdego studenta której przypisano 6 punktów ECTS na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia, 7 punktów ECTS na studiach niestacjonarnych (studia wygasające), 4 punkty na studiach niestacjonarnych drugiego stopnia (wygasających). Zrealizowane godziny i zakres praktyk rejestrowane są w karcie praktyk studenta.

Praktyki zawodowe na specjalności: *Choreografia i teoria tańca* realizowane są poprzez zaangażowanie studentów w projekty choreograficzne, performerskie oraz popularyzujące sztukę tańca. Ten rodzaj praktyk jest umieszczony w siatce godzin i ma przyporządkowane 4 punkty ECTS. Nad jakością praktyk czuwa Prodziekan Wydziału, który ocenia odbytą praktykę na podstawie

sprawozdania i realizacji lekcji tematycznych dla specjalności *Pedagogika baletowa* lub realizacji działań artystycznych i popularyzatorskich dla specjalności *Choreografia i teoria tańca*. Rozliczenia i zaliczenia praktyk dokonuje Prodziekan na podstawie opinii z instytucji, w której student realizował praktykę.

Studenci obecni podczas spotkania z ZO PKA pozytywnie ocenili organizację praktyk. Wydział prowadzi bazę instytucji, w których studenci mają możliwość realizacji praktyki. Większość studentów korzysta ze wsparcia oferowanego przez Uczelnię w tym zakresie.

1.5.9 Na ocenianym kierunku realizowany jest program wymiany studenckiej Erasmus oraz możliwość pracy z pedagogami zagranicznymi prowadzącymi zajęcia w ramach wykładów zmiennych. Studenci mają wówczas możliwość bezpośredniego poznawania różnych systemów edukacyjnych i metod nauczania. Oferta studiów na kierunku *Taniec* kierowana jest również do studentów zagranicznych, która dotyczy wymiany studenckiej w ramach programu Erasmus +. Kierunek *taniec* nie oferuje studiów w języku obcym. Umiejdzynarodowienie kierunku to również kontakty z pedagogami i artystami z zagranicy, które w pośredni i bezpośredni sposób kształtują wizję prowadzonego kierunku. Procent umiejdzynarodowienia nie jest jednak zbyt wysoki choć zauważalny i istotny w procesie kształcenia studentów.

W ramach wizytowanego kierunku studiów studenci realizują obowiązkowe lektoraty z języka angielskiego. Na studiach I i II stopnia lektoraty są realizowane przez 2 semestry. Studenci obecni podczas spotkania z ZO PKA pozytywnie ocenili jakość lektoratów oraz okres ich realizacji. W ich opinii realizacja lektoratów pozytywnie wpływa na ich wiedzę, która nabywają w ramach kierunku *taniec*.

1.6 Zasady przyjęcia na studia reguluje Statut UMFC (Rozdział VIII, § 68 - § 70). Szczegółowe informacje dotyczące rekrutacji zawarte są w co roku aktualizowanym Informatorze dla kandydatów na I rok studiów w UMFC oraz na stronie internetowej (www.chopin.edu.pl). Nad przebiegiem postępowania rekrutacyjnego czuwa Uczelniana Komisja Rekrutacyjna, postępowanie przeprowadzane jest przez Wydziałową Komisję Rekrutacyjną, w której składzie znajduje się także student. Rejestracja kandydatów odbywa się w systemie IRK poprzez stronę <http://irk.chopin.edu.pl> i jest obowiązkowa.

1.6.1 Zakres egzaminów wstępnych na obydwie specjalności jest czytelnie opisany i dostępny dla kandydatów na studia na stronie internetowej Uczelni. Na stronie można również odnaleźć wykaz wszystkich wymaganych dokumentów rekrutacyjnych, opłat oraz terminów egzaminów wstępnych. Egzaminy wstępne na kierunku *taniec* przeprowadzane są w formie sprawdzianów praktycznych i teoretycznych, które wyłaniają w drodze konkursów najlepszych kandydatów na studia. Program egzaminów i system sprawdzania predyspozycji jest w pełni obiektywny i dobrze weryfikuje kompetencje kandydata. Decyzję o przyznaniu punktów i ocen podejmują komisje egzaminacyjne. Liczba miejsc na kierunek jest dostosowana do potrzeb edukacyjnych i możliwości prowadzenia studiów. Zasady i tryb przeprowadzania rekrutacji na studia pierwszego i drugiego stopnia zostały przyjęte uchwałami Senatu Uczelni (uchwała nr 43/142/2014 w sprawie rekrutacji na studia pierwszego i drugiego stopnia w roku akademickim 2015/2016 oraz uchwała nr 80/179/2015 w sprawie Regulaminu Studiów pierwszego i drugiego stopnia).

Należy stwierdzić, że proces rekrutacji jest przejrzysty i zapewnia równe szanse w podjęciu kształcenia na wizytowanym kierunku studiów. Z punktu widzenia studentów liczba przyjmowanych kandydatów jest adekwatna do potencjału dydaktycznego jednostki i umożliwia właściwą realizację procesu kształcenia.

1.6.2 Uchwałą Senatu nr 95/194/2015 w sprawie uchwalenia Regulaminu potwierdzania efektów uczenia się, został zatwierdzony i przyjęty tryb postępowania zatwierdzania efektów uczenia się zdobytych poza systemem studiów. Tekst uchwały dostępny jest na stronie UMFC (zakładka: akty prawne), nie jest natomiast widoczny w informacjach rekrutacyjnych. Przyjęty Tryb postępowania przewiduje prace Komisji Wydziałowych, które nadzorowane są przez Dziekanów. Dokumentem końcowym przeprowadzonego procesu jest raport z walidacji, który otrzymuje osoba zainteresowana. Na Wydziale i ocenianym kierunku stosowane są zasady przyjęte dla całej Uczelni.

1.7 Zakładane efekty kształcenia sprawdzane są poprzez zaliczenia i egzaminy teoretyczne oraz praktyczne po zakończeniu semestru i roku. Oceny dokonuje wykwalifikowana kadra pedagogiczna. W ciągu semestru przeprowadzane są częściowe prace zaliczeniowe, natomiast na zakończenie całości toku studiów specjalistyczny egzamin dyplomowy: licencjacki lub magisterski, złożony z kilku elementów przynależnych do określonej specjalności. Dla studentów opracowany został dokument zawierający wymogi formalne i redakcyjne dotyczące prac dyplomowych. Egzaminy przeprowadzane są przez komisje powoływane przez Dziekana.

1.7.1 Metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia stosowane na Wydziale i kierunku *tańec* są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia na poziomie pierwszego i drugiego stopnia studiów prowadzonych specjalności. Posiadana wiedza, umiejętności weryfikowane są poprzez aktywność na zajęciach, odpowiedzi ustne, prezentacje i egzaminy. Kompetencje społeczne weryfikowane są podczas zajęć o charakterze ćwiczeniowym oraz podczas praktyk. Stosowane są zarówno metody oceniania przez pedagoga prowadzącego przedmiot jak również przez komisję złożoną ze specjalistów w danej dziedzinie. Formy weryfikacji to: zaliczenie, kolokwium, kolokwium końcowe, egzamin i egzamin końcowy. Egzaminy dyplomowe kończą proces kształcenia, są przeprowadzane przed komisją egzaminacyjną powołaną przez Dziekana. Egzaminy dyplomowe odbywają się po zakończeniu toku kształcenia. Wyniki zaliczeń i egzaminów wpisywane są w protokoły egzaminacyjne, wyniki egzaminów dyplomowych w protokoły dyplomowe zawierające wszystkie częściowe oceny z poszczególnych części dyplomu licencjackiego lub magisterskiego. Egzaminy dyplomowe składają się z części pedagogicznej i/lub artystycznej oraz przedstawienia i obrony dyplomowej pracy pisemnej. Egzaminy licencjackie na specjalności *Pedagogika baletowa* są zgodne z programem studiów i sylwetką absolwenta. Ocenie podlega przeprowadzenie lekcji dyplomowej, samodzielne opracowanie układu choreograficznego oraz pisemna praca dyplomowa wraz z ustnym kolokwium. Studenci kończący studia na specjalności *Choreografia i teoria tańca* w ramach egzaminu magisterskiego prezentują samodzielnie opracowaną etiudę choreograficzną, składają ustny egzamin dotyczący konspektu etiudy choreograficznej, składają również pisemną pracę magisterską i zdają kolokwium ustne. W protokołach egzaminów licencjackich i magisterskich umieszczone są wszystkie składowe egzaminu dyplomowego, oceny częściowe, temat pracy pisemnej oraz zadane pytania. Podejmowana w pracach tematyka to zagadnienia dotyczące zarówno praktyki jak i teorii np.: stylów tanecznych, zespołów tańca, postaci tancerzy, ujęć historycznych rozwoju tańca. Wykaz przedstawionych prac wskazuje na przekrojowe myślenie o tańcu i swobodę studentów w wyborze tematyki. Na podstawie losowo wybranych prac pisemnych-dyplomowych można stwierdzić, że podejmowana tematyka przyporządkowana jest do ocenianego kierunku. Poziom prac jest satysfakcjonujący, z prawidłowym układem metodologicznym, dostosowaniem treści do podjętego tematu z właściwą literaturą. Należy stwierdzić, iż pisemne prace dyplomowe na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia w pełni spełniają wymagania właściwe dla ocenianego kierunku, poziomu kształcenia i profilu ogólnoakademickiego. Zdarzające się w pracach pisemnych uchybienia dotyczące błędów językowych i stylistycznych nie wpływają na ogólną wysoką ocenę ich jakości. Opinie promotorów/opiekunów i recenzentów są wnikliwe i merytorycznie uzasadnione. Zarządzeniem Rektora UMFC nr 3/2016 z dnia 8 lutego 2016 r. został wprowadzony na Uczelni obowiązek poddawania pisemnych prac dyplomowych kontroli poprzez system antyplagiacyjny. Informacje dotyczące procedury składania prac umieszczone są na stronie internetowej Uczelni (www.chopin.edu.pl). Formularz opinii opiekuna pracy i recenzenta jest taki sam, co nie różni osoby opiniującej. Wskazana jest zmiana nazwy druku dla recenzenta: *recenzja*, dla opiekuna pracy *opinia* i właściwe wskazanie podpisu osoby oceniającej: podpis recenzenta, podpis opiekuna pracy. Weryfikacja efektów kształcenia zdobytych podczas studiów odbywa się etapami, po zakończeniu każdego semestru nauki oraz całościowo, poprzez przekrojowy, wieloelementowy egzamin dyplomowy. Specjalność pedagogiczna istotny nacisk kładzie na wiedzę, umiejętności i kompetencje studenta w kierunku dydaktyki i metodyki, ale również weryfikuje studenta pod kątem wykonawczym, kompozycyjnym, analitycznym i intelektualnym. Tak wszechstronny egzamin sprawdza większość zakładanych efektów kształcenia, które powinien posiadać dyplomant. Podobną rolę pełni egzamin dyplomowy na specjalności choreograficznej. Proces nauki, zdobywania wiedzy, umiejętności i kompetencji skutkuje nabyciem narzędzi choreograficznych i wiedzy teoretycznej weryfikowanych

w sposób obiektywny oceną końcową. Egzamin dyplomowy oraz egzaminy i kolokwia cząstkowe sprawdzają wszystkie zakładane na kierunku efekty kształcenia.

Osiągnięcia studentów prezentowane są także w formie spektakli organizowanych pod opieką nauczycieli akademickich ocenianego kierunku studiów oraz Władz kierunku. Prezentowane kompozycje choreograficzne, podobnie jak wystawiane wieczory baletowe, są również elementem prowadzonej weryfikacji efektów kształcenia. Dobrą praktyką organizowanych przedsięwzięć jest prezentowanie przez studentów zdobytych umiejętności na deskach dużych scen teatralnych w tym Teatru Wielkiego – Opery Narodowej.

W opinii studentów metody weryfikacji są nastawione na proces uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie oraz ocenę stopnia osiągnięcia efektów kształcenia.

1.7.2 System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty i został opisany w sylabusach przedmiotów. Weryfikacja poziomu wiedzy następuje podczas zaliczeń, kolokwium, egzaminów, kolokwium końcowych i egzaminów końcowych. Ocena uzyskana na zaliczeniu przedmiotu określa stopień osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Zasady i tryb uzyskiwania zaliczeń na koniec semestru i roku oraz zasady przeprowadzania egzaminów dyplomowych określa Regulamin studiów, pozytywnie zaopiniowany przez Samorząd Studentów. Rada Wydziału wskazuje, które przedmioty wymagają zaliczenia przed komisją egzaminacyjną. W jasny sposób określone są warunki przeprowadzania egzaminów poprawkowych i komisyjnych oraz dokonywania zaliczenia warunkowego. Analizując Regulamin można stwierdzić, że zawarte są w nim standardowe wymagania, które wspomagają przejrzystość oraz obiektywizm ocen. Sylabusy modułów zawierają wszystkie wymagane informacje m.in.: cele przedmiotu, przyporządkowanie zakładanych efektów kształcenia, treści programowe, sposób weryfikacji efektów kształcenia, wymagania końcowe, literaturę przedmiotu.

W opinii studentów system sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty i rzetelny. System oceny zajęć jest dostępny w regulaminie studiów, jest przedstawiany przez nauczycieli akademickich na pierwszych zajęciach w semestrze i jest realizowany przez cały okres zajęć. Z uwagi na charakter studiów, studia artystyczne, zajęcia ćwiczeniowe z tańca są oceniane na podstawie poprawności wykonywania poszczególnych zadań tanecznych z uwzględnieniem predyspozycji poszczególnych studentów. Weryfikacja nabytych umiejętności odbywa się na zakończenie każdego semestru lub roku. Proces pracy prowadzony jest etapami, który kończy się egzaminem dyplomowym, przekrojowo sprawdzający uzyskane efekty kształcenia.

Na kierunku nie jest prowadzone kształcenie na odległość.

3. Uzasadnienie

- Ocenianemu kierunkowi przyporządkowano koncepcję kształcenia odpowiadającą celom wizji i strategii Uczelni oraz Wydziału. W tekście strategii Jednostki sformułowane są plany na przyszłość dla kierunku „taniec”. Plany te obejmują zarówno rozwój artystyczny, naukowy jak i organizacyjny. Koncepcja kształcenia oparta jest na wieloletnim doświadczeniu prowadzenia „Pedagogiki baletowej” oraz wniosków i opinii interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Formy kształcenia oparte są przede wszystkim na bezpośrednim kontakcie z pedagogiem na zajęciach z wykładowcami zatrudnionymi na Uczelni oraz wykładowcami zapraszanyymi z instytucji partnerskich.

- Relacja Mistrz-uczeń w bezpośredni sposób wpływa na wysoką jakość efektów kształcenia,

- W ramach kierunku oferowana jest nowa propozycja kształcenia - specjalność: „Choreografia i teoria tańca”, będąca odpowiedzią na zapotrzebowanie środowiska artystów-tancerzy i rynku pracy. Na bieżąco modyfikowane są programy studiów, poszerzana i korygowana oferta przedmiotowa w różnych blokach modułów w tym również fakultatywnych.

- Kierunek (według aktualnych dokumentów) jest prawidłowo przyporządkowany do obszaru kształcenia, dziedziny i dyscypliny. Efekty kształcenia są zgodne z obszarem sztuki i profilem ogólnoakademickim. Uwzględniają zdobywanie przez studentów: wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz przygotowania do zawodu nauczyciela. Są czytelne i akceptowane przez pedagogów prowadzących zajęcia na kierunku.

- Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskiwanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonego dla ocenianego kierunku

o profilu ogólnoakademickim.

- Program studiów na ocenianym kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia są zgodne z warunkami opisanymi w standardach kształcenia określonych w przepisach w wydanych na podstawie art.9b ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem uprawnień do wykonywania zawodu nauczyciela.

- Treści programowe, ich różnorodność i aktualność umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia uwzględnionych w programie kształcenia na ocenianym kierunku. Treści te są zgodne z aktualnym stanem badań, wiedzy i praktyk w obszarze sztuki, profilu ogólnoakademickim, dyscyplinie artystycznej „rytmika i taniec”. Tematyka i sposób realizacji prac dyplomowych oraz stawiane im wymagania są zgodne z koncepcją kształcenia, stopniem studiów, efektami kształcenia, a także profilem kształcenia do którego kierunku został przyporządkowany.

- Na kierunku „taniec” spełnione jest kryterium dotyczące doboru metod dydaktycznych. Praca ze studentem choć w większości grupowa, co w pełni uzasadnia specyfika prowadzonych zajęć, nakierowana jest na indywidualne podejście do studenta, rozwijanie jego predyspozycji i potrzeb.

- Czas pracy studenta potrzebny do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia jest odpowiedni do liczby punktów ECTS, a realizacja treści kształcenia jest możliwa w czasie przewidzianego toku studiów.

- Przyjęty system jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawa. Poszczególnym przedmiotom przypisano odpowiednią liczbę punktów ECTS odzwierciedlającą nakład pracy studenta w realizacji efektów kształcenia. Przy konstruowaniu systemu punktów kredytowych wzięto pod uwagę wymiar godzin przedmiotu, formę jego realizacji oraz sposób weryfikacji efektów kształcenia.

- Wydział zapewnia studentowi elastyczność wyboru modułów przedmiotów w wymiarze 30% liczby punktów ECTS przewidzianej programem studiów.

- Wydział zapewnia realizację praktyk pedagogicznych i zawodowych w zakresie działalności obydwu specjalności prowadzonych w ramach kierunku.

- Umiejzynarodowienie procesu kształcenia to przede wszystkim udział w programie wymiany studentów i pedagogów z uczelniami i instytucjami partnerskimi,

- Informacje dotyczące egzaminów wstępnych są wyczerpujące i dostępne na stronie internetowej Uczelni.

- W Uczelni i na Wydziale przyjęto system potwierdzania efektów uczenia się zdobytych poza systemem studiów. Tryb i zasady przeprowadzania procedury umieszczono w osobnym Regulaminie.

- System sprawdzania wiedzy, umiejętności, rzetelność ocen oraz sprawdzania efektów dają przekonanie o trafnym doborze weryfikacji poziomu wiedzy i umiejętności praktycznych.

- Studenci pozytywnie oceniają proces kształcenia na wizytowanym kierunku wskazując, jako jego mocne strony dużą liczbę zajęć ćwiczeniowych oraz możliwość realizacji przedmiotów obieralnych, które w ocenie studentów odpowiadają na ich potrzeby związane ze studiowanym kierunkiem

4. Zalecenia

- Podjęcie starań w zmianie regulacji prawnych dotyczących prowadzenia jednolitych studiów magisterskich na kierunku „taniec”;

- Uzupełnienie efektów kształcenia o treści realizowane w zakresie teorii tańca na specjalności „Choreografia i teoria tańca” lub rozdzielenie przedmiotów choreograficznych od przedmiotów z zakresu teorii tańca i utworzenie dwóch specjalności na drugim stopniu studiów;

- Zróżnicowanie wzoru druku opinii opiekuna i recenzji recenzenta pisemnych prac dyplomowych,

- Zintensyfikowanie współpracy międzynarodowej;

- Umieszczenie zasad potwierdzania efektów uczenia się zdobytych poza systemem studiów na stronie internetowej Uczelni w zakładce: Rekrutacja.

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia

2.1 Nauczyciele akademicy stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy-zapewniający realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty

kształcenia określone dla tego kierunku. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku.

2.2 Dorobek naukowy, doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. W przypadku, gdy zajęcia realizowane są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, kadra dydaktyczna jest przygotowana do prowadzenia zajęć w tej formie.

2.3 Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych oraz sprzyja umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej.

2.4 Jednostka prowadzi badania naukowe w zakresie obszaru/obszarów wiedzy, odpowiadającego/odpowiadających obszarowi/obszarom kształcenia, do którego/których został przyporządkowany kierunek, a także w dziedzinie/dziedzinach nauki oraz dyscyplinie/dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.

2.5 Rezultaty prowadzonych w jednostce badań naukowych są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz w jego realizacji.

1. Ocena – WPEŁNI

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

2.1 Zgodnie z § 14 ust. 6 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r., poz. 1370), minimum kadrowe dla studiów pierwszego stopnia w obszarze kształcenia w zakresie sztuki stanowi co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej trzech nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora. Natomiast dla studiów drugiego stopnia, zgodnie z § 15 ust. 6 ww. rozporządzenia, minimum kadrowe stanowi co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej czterech nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora. Uczelnia zadeklarowała do minimum kadrowego na poziomie studiów pierwszego stopnia sześciu nauczycieli akademickich, w tym: czterech z grupy samodzielnych, tj. profesorów i doktorów habilitowanych oraz dwie osoby ze stopniem naukowym doktora. Na poziomie studiów drugiego stopnia Uczelnia zadeklarowała do minimum kadrowego siedmiu nauczycieli akademickich, w tym: czterech z grupy samodzielnych, tj. profesorów i doktorów habilitowanych oraz trzy osoby ze stopniem naukowym doktora.

Zespół oceniający PKA przeprowadził ocenę spełnienia wymagań dotyczących minimum kadrowego na podstawie przesłanej dokumentacji, dokumentów przedstawionych podczas wizytacji i rozmów przeprowadzonych z Władzami Wydziału. W ocenie uwzględniono w szczególności posiadane stopnie naukowe i specjalizację naukową oraz dorobek nauczycieli akademickich. Sprawdzono również obciążenia dydaktyczne w bieżącym roku akademickim oraz złożone oświadczenia o wliczeniu do minimum kadrowego, których treść zweryfikowano z informacjami zawartymi w systemie POL-on.

W teczках osobowych znajdują się dokumenty potwierdzające posiadanie tytułów oraz stopni naukowych przez nauczycieli akademickich zgłoszonych do minimum kadrowego. Zgodnie z art. 9a ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym na wizytowanym kierunku Uczelnia zaproponowała do minimum kadrowego na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia nauczycieli akademickich zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy na podstawie złożonych przez nich oświadczeń, o których mowa w art. 112a Ustawy. Dla wszystkich nauczycieli zadeklarowanych do minimum kadrowego Uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy. Analiza obciążenia dydaktycznego pozwala na uznanie, iż wszystkie osoby spełniają warunki określone w § 13 ust. 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia. Wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia spełniają warunek zatrudnienia w uczelni nie krócej niż od początku semestru studiów wynikający z § 13 ust. 1 ww. Rozporządzenia. Żadna z osób nie przekroczyła limitu minimów kadrowych określonego w art. 112a ust. 1-2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Stwierdza się ponadto, iż kadra akademicka to znakomici specjaliści z wieloletnim doświadczeniem artystycznym – scenicznym i choreograficznym, naukowym oraz pedagogicznym, których autorytet buduje u studentów relację „mistrz – uczeń”. Wielu pedagogów podnosiło swoje kwalifikacje zawodowe na uczelniach zagranicznych, a zdobyte tam doświadczenia, najnowsze metody dydaktyczne, nowatorskie formy artystycznej kreacji są przekazywane studentom, którzy bardzo często stają się młodą i twórczą kadrami kierunku *taniec*.

Dorobek naukowy i artystyczny poszczególnych nauczycieli akademickich zgłoszonych przez Jednostkę prowadzącą oceniany kierunek do minimum kadrowego tego kierunku jest zgodny z obszarem sztuki odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów oraz z zakresem dyscypliny artystycznej *rytmika i taniec*, do której odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku. Nauczyciele akademicy proponowani przez Jednostkę prowadzącą oceniany kierunek do minimum kadrowego tego kierunku w najwyższym stopniu zapewnia realizację programu studiów kierunku *taniec*.

Zespół Oceniający biorąc pod uwagę: dorobek artystyczny/naukowy, obciążenia dydaktyczne, formę zatrudnienia oraz złożone oświadczenia do minimum kadrowego studiów I i II stopnia zaliczył wszystkie wskazane przez Uczelnię osoby – tzn. 4 samodzielnych nauczycieli akademickich i trzech doktorów (w tym deklarujących przynależność do minimum do studiów I i II stopnia: 4 samodzielnych nauczycieli akademickich i 2 doktorów; ponadto do studiów II stopnia: 1 doktora). Wizytowany kierunek *taniec* został przyporządkowany do obszaru sztuki, dziedziny sztuk muzycznych, dyscypliny *rytmika i taniec*. Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe, do liczby studentów kierunku powinien spełniać wymagania określone w § 17 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia (wskazanego w poz. 5 Załącznika nr 1 niniejszego raportu). Stosunek ten wynosi 1:9,4 (studentów jest 66, nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego – 7) - przy obowiązującym granicznym 1:25 – dla kierunków studiów w obszarze sztuki. W związku z powyższym liczba nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku. Minimum kadrowe jest stabilne.

2.2 W procesie dydaktycznym prowadzonym na ocenianym kierunku bierze udział 50 nauczycieli akademickich, z czego siedem osób wliczonych jest do minimum kadrowego. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna zarówno z efektami kształcenia, jak i programem studiów. Dorobek naukowo-artystyczny nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe oraz pozostałej kadry naukowo-dydaktycznej, który wyraża się w realizowanych dziełach artystycznych oraz towarzyszących im rozprawach i publikacjach oraz kompetencje nauczycieli akademickich odpowiadają efektom kształcenia określonych dla tego kierunku, a także realizowanemu programowi studiów. Kompleksowość i różnorodność struktury kwalifikacji, zakresu i specyfiki dorobku naukowego oraz doświadczenia w prowadzeniu badań naukowych, a także kompetencji dydaktycznych kadry naukowo-dydaktycznej i dydaktycznej prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku zapewniają możliwości osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku i realizacji programu studiów. Przeprowadzona analiza obsady zajęć dydaktycznych wskazuje na prawidłowość tej obsady w ramach modułów kształcenia na ocenianym kierunku z poszczególnych przedmiotów, a w tym zgodność obszarów wiedzy, dziedzin sztuki oraz dyscyplin artystycznych reprezentowanych przez poszczególnych członków kadry naukowo-dydaktycznej i dydaktycznej z treściami i efektami kształcenia określonymi dla tych modułów/przedmiotów. Kwalifikacje i kompetencje dydaktyczne kadry naukowo-dydaktycznej i dydaktycznej prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku zapewniają równomierne obciążenia obowiązkami dydaktycznymi. Liczebność kadry naukowo-dydaktycznej jest odpowiednio dostosowana do liczby studentów tego kierunku oraz liczby godzin zajęć dydaktycznych. Wszystkie hospitowane zajęcia ocenione zostały przez Zespół Oceniający bardzo wysoko co świadczy o wysokich kwalifikacjach zawodowych i artystycznych pedagogów. Zgodnie z zaleceniami poprzedniej komisji akredytacyjnej, w zajęciach z zakresu tańca aktywnie uczestniczyli pianiści zapewniając odpowiedni poziom muzyczny oraz umożliwiając dostosowanie muzyki do możliwości wykonawczych studentów

Podczas spotkania kadry pedagogicznej z Zespołem Oceniającym opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich dotyczące szans związanych z rozwojem ocenianego kierunku odnosiły się przede wszystkim do możliwości szybszego awansu zawodowego w specjalności *taniec* w zakresie

dyscypliny artystycznej *rytmika i taniec*. Zdaniem Pedagogów istnieje potrzeba, aby dzieło artystyczne w zakresie *tańca* stanowiło nie tylko, jak dotychczas, autorstwo choreografii, ale również wykonawstwo choreografii. Brak jest też możliwości realizowania przewodów doktorskich i postępowań habilitacyjnych w zakresie pedagogiki tańca. Zgłaszane przez nauczycieli akademickich propozycje w tym zakresie muszą uzyskać akceptację Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów naukowych.

2.3 Polityka kadrowa Jednostki prowadzącej oceniany kierunek studiów jest spójna z koncepcją kształcenia na tym kierunku i planami jego rozwoju. Prowadzone działania w tym zakresie systematycznie, od wielu lat umożliwiają właściwy dobór kadry. W UMFC stosowana jest zasada niezatrudniania w ramach umowy o pracę pedagogów przechodzących na emeryturę (dotyczy wieku 65 lat dla wykładowców i starszych wykładowców oraz 70 lat dla samodzielnych nauczycieli akademickich). Istnieje możliwość kontynuacji współpracy w ramach umowy o dzieło dydaktyczne lub zlecenia. Stanowiska etatowe obsadzone są w drodze otwartych konkursów. Kadre dydaktyczną tworzy grono kompetentnych i doświadczonych artystów. Część pedagogów łączy zatrudnienie w uczelni z pracą zawodową w ogólnokształcących szkołach baletowych, teatrach tańca, zespołach baletowych i w instytucjach kultury. Do grupy nauczycieli akademickich bardzo często włączani są najlepsi absolwenci. Jednostka kształcąca artystów sztuki tańca na poziomie studiów wyższych daje możliwości podjęcia nowych aktywności zawodowych tancerzom odchodzącym z czynnego wykonawstwa baletowego i w konsekwencji przekwalifikowania zawodowego. Coraz większe zainteresowanie artystów baletu studiami wyższymi i ich wymagające oczekiwania motywują nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych. Sposoby i kryteria doboru, oceny kadry naukowo-dydaktycznej i dydaktycznej, systemu wspierania jej rozwoju naukowego i doskonalenia kompetencji dydaktycznych oraz systemu motywacyjnego okazały się skuteczne.

W ramach wymiany kadry dydaktycznej Jednostka organizuje wykłady zmienne prowadzone przez wybitnych pedagogów, choreografów, teoretyków tańca, krytyków teatralnych. Wśród wykładowców, którzy reprezentują polskie i zagraniczne instytucje kultury znajdują się m. in.:

- solista Baletu Królewskiego i profesor Królewskiej Akademii Tańca w Kopenhadze,
- solistka zespołu L. Jakobsona, profesor tańca klasycznego, metodyki nauczania tańca klasycznego i literatury baletowej Akademii Kultury i Sztuki w Sankt Petersburgu.
- choreograf i pedagog zespołu Mojsiejewa, wieloletni kierownik Katedry Tańca Narodowego GITIS w Moskwie, były dziekan Wydziału Tańca Uniwersytetu im. Natalii Niestierowej w Moskwie.
- solista i choreograf Państwowego Zespołu Pieśni i Tańca z Budapesztu, pedagog tańca węgierskiego w Państwowym Instytucie Tańca w Budapeszcie.
- solistka baletu Teatru Wielkiego – Opery w Warszawie, I solistka zespołu J. Neumeier'a w Hamburgu, repetytor baletu w Królewskim Baletcie Szwedzkim.

Należy stwierdzić, że prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych oraz sprzyja umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej.

2.4 Zakład Tańca UMFC prowadzi badania naukowe w zakresie obszaru wiedzy, odpowiadającemu obszarowi kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek *taniec* w tym w dziedzinie sztuki muzycznej w dyscyplinie *rytmika i taniec* do których odnoszą się efekty kształcenia, a także w dziedzinach pokrewnych – tj. sztukach teatralnych oraz innych subdyscyplinach artystycznych i naukowych (np. takich jak *multimedia*, *biomechanika*, *sensomotoryka* itp.), które są powiązane z programem kształcenia. Realizacja projektów międzywydziałowych, międzyuczelnianych i zagranicznych rezydencji artystycznych oraz wykładów gościnnych służy studentom, prowadzi też do rozwoju kierunku oraz do samodoskonalenia się nauczycieli akademickich.

Badania naukowe prowadzone przez Zakład Tańca mają wpływ na koncepcję kształcenia na kierunku *Taniec*. Wyniki badań, doświadczeń metodycznych i artystycznych uwzględniają rozwój dyscypliny *rytmika i taniec* oraz znajdują swoje odzwierciedlenie w treściach programowych, dzięki którym realizacja procesu dydaktycznego przebiega zgodnie z oczekiwaniami rynku pracy i aktualnymi standardami nauczania.

Jednostka prowadzi badania naukowe w zakresie odpowiadającym obszarowi, do którego został

przyporządkowany kierunek, a także w dziedzinie sztuk muzycznych oraz dyscyplinie artystycznej *rytmika i taniec*, do których odnoszą się efekty kształcenia. Realizowane tematy badawcze odnoszą się m.in. do: historii i teorii tańca klasycznego, funkcji tańców narodowych w operach Stanisława Moniuszki czy tradycyjnych i współczesnych form scenicznej prezentacji. Charakteryzując problematykę, kierunki i metodologię badań prowadzonych przez Jednostkę należy zaznaczyć ich kompleksowość, różnorodność i aktualność. Zapewnia to możliwości osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku i realizacji programu studiów, w tym w szczególności efektów w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej i twórczej.

2.5 Rezultaty prowadzonych w jednostce badań naukowych są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia na kierunku *taniec* oraz w jego realizacji. Funkcjonujący w Jednostce Zakład Tańca podejmuje działalność naukową zorientowaną wokół badań nad sztuką tańca, w szczególności nad technikami tanecznymi, stylami i formami w kontekście metodycznym i artystycznym. Badania te mają wpływ na koncepcję kształcenia na ocenianym kierunku, plany jego rozwoju, określenie i doskonalenie efektów kształcenia i program studiów, a także sposoby realizacji procesu dydaktycznego, w tym formy indywidualizacji nauczania na kierunku *taniec*. Rezultaty badań, doświadczeń metodycznych i artystycznych prezentowane są w indywidualnych publikacjach pracowników naukowych ocenianej jednostki, a także podczas organizowanych cyklicznie przez Zakład Tańca konferencji naukowo-artystycznych z udziałem wybitnych pedagogów, choreografów, teoretyków tańca, krytyków teatralnych oraz studentów. Do najważniejszych konferencji zorganizowanych przez Zakład Tańca UMFC należy zaliczyć:

- Konferencję naukową *Edukacja w sztuce tańca wartością polskiej kultury – historia, teraźniejszość, przyszłość*, która odbyła się 2 maja 2013 roku z okazji Jubileuszu 40-lecia specjalności Pedagogika baletowa

- Międzynarodową konferencję naukowo-artystyczną *Taniec w kulturze globalnej*, 26 maja 2014 r.

- Konferencję naukowo-artystyczną *Taniec w kulturze globalnej. Zyski i straty*, 29 i 30 listopada 2014 r.

- *I Forum Tańców Polskich. Polonez. Krakowiak*, 6 grudnia 2014 r.

- Międzynarodowe sympozjum naukowo-artystyczne *Petersburska szkoła tańca klasycznego – metodologia, styl, tradycja wykonawcza*, 29 czerwca- 1 lipca 2015 r.

- *II Forum Tańców Polskich. Kujawiak, Oberek*, 12 grudnia 2015 r.

Badania artystyczno-naukowe, zarówno studentów jak i kadry akademickiej, znacząco pomagają w osiąganiu zakładanych efektów kształcenia i stwarzają możliwość praktycznego zastosowania nabytej wiedzy, jak również przyswojonych umiejętności. Umożliwiają kontakty pozauczelniane, inspirujące do twórczych poszukiwań oraz wpływają na podnoszenie kwalifikacji nauczycieli akademickich, natomiast studentów przysposabiają w znacznym stopniu do przyszłej pracy zawodowej. Projekty artystyczne stanowią uzupełnienie programu kształcenia. Udział studentów w wydarzeniach artystycznych (wraz z pedagogami) służy wzbogacaniu ich umiejętności i doświadczenia, a tematyka realizowanych przez nich projektów artystycznych i pisemnych prac dyplomowych ściśle związana jest z prowadzonymi na Wydziale badaniami.

3.. Uzasadnienie

Jednostka spełnia wymagania dotyczące minimum karowego dla studiów I i II stopnia dla kierunku „taniec”, zatrudnia artystów-pedagogów o dużym dorobku naukowym/artystycznym, co zapewnia właściwą realizację programu studiów oraz relację „mistrz-uczeń” tak niezbędną w indywidualnym kształceniu artystycznym. Jednostka prowadzi przemyślaną i adekwatną do potrzeb dydaktycznych politykę kadrową. Kierunek „taniec” na przestrzeni ostatnich lat wykazuje tendencje ciągłego rozwoju kadry naukowo-dydaktycznej, poprzez zwiększenie uzyskanych stopni doktora, doktora habilitowanego oraz tytułu profesora. Jednostka prowadzi badania naukowe i szeroko zakrojoną poza obszar Polski działalność artystyczną odpowiadającą obszarowi kształcenia, dziedzinie sztuki muzycznej w dyscyplinie artystycznej „rytmika i taniec”. W badaniach naukowych biorą udział studenci ocenianego kierunku. Rezultaty badań oraz działalność artystyczna kadry dydaktycznej wykorzystywane są w projektowaniu i doskonaleniu indywidualnych programów kształcenia.

4. Zalecenia

Należy zintensyfikować działania w celu umożliwienia awansu naukowego nauczycieli akademickich w zakresie wykonawstwa dzieł choreograficznych, a także pedagogiki tańca.

3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia

3.1 Jednostka współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców, w szczególności w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych, w przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku praktyki te zostały uwzględnione.

3.2 W przypadku prowadzenia studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczne, gospodarcze lub kulturalne, sposób prowadzenia i organizację tych studiów określa porozumienie albo pisemna umowa zawarta pomiędzy uczelnią a danym podmiotem.

1. Ocena - WYRÓŻNIAJĄCO

2. *Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.*

3.1 Skala i zasięg współpracy Jednostki prowadzącej oceniany kierunek studiów z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców są ponadstandardowe. Jednostka współpracuje: z pozostałymi Wydziałami UMFC, z innymi ośrodkami akademickimi m.in.: z Wydziałem Pedagogicznym Uniwersytetu Warszawskiego, Akademią Sztuk Pięknych w Warszawie, Akademią Teatralną w Warszawie, Akademią Sztuk w Sankt Petersburgu, Akademią Baletu im. Waganowej w Sankt Petersburgu, Wayne Mc Gregorem Random Dance, Butler University – Indianapolis. Ważne miejsce w tym zakresie odgrywają stałe kontakty z wszystkimi Ogólnokształcącymi Szkołami Baletowymi w Polsce, a także współpraca z Teatrem Wielkim – Operą Narodową, Instytutem Muzyki i Tańca, Państwowym Zespołem Pieśni i Tańca „Mazowsze”, Zespołem Tańca Ludowego „Warszawa”, Polskim Forum Choreologicznym przy Instytucie Choreologii w Poznaniu oraz z Telewizją Polską SA. Tak szeroki zakres współpracy zapewnienia możliwości udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji oraz organizacji praktyk zawodowych. Okazją do kontaktów bezpośrednich są spotkania towarzyszące realizacji części dydaktycznej i artystycznej dyplomu na specjalnościach *Pedagogika baletowa* oraz *Choreografia i teoria tańca*, a także różnego rodzaju seminaria i konferencje, praktyki pedagogiczne, ogólnopolskie i zagraniczne wydarzenia baletowe oraz koncerty ogólnokształcących szkół baletowych.

Istotnym przedsięwzięciem mającym wpływ na koncepcję, proces i efekty kształcenia jest opieka merytoryczna, jaką Zakład Tańca sprawuje nad eksperymentalnym programem nauczania na etapie wczesnoszkolnym w Ogólnokształcącej Szkole Baletowej im. F. Parnella w Łodzi oraz Ogólnokształcącej Szkole Baletowej im. L. Różyckiego w Bytomiu. Włączenie do programu studiów przedmiotu: *Wczesnoszkolny taniec artystyczny z dydaktyką* stanowi potwierdzenie, iż proces dydaktyczny wzbogacany jest przez wprowadzanie zagadnień związanych z przydatnością i skutecznością kształcenia dzieci na wczesnym etapie rozwoju. Takie działanie zyskuje pozytywne opinie wśród studentów, gdyż wielu z nich praktykuje nauczanie tańca dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Studia na kierunku *taniec* prowadzone są we współpracy ze szkołami baletowymi w celu odbywania praktyk pedagogicznych zgodnie ze standardami kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela oraz wymogami ustawowymi w tym zakresie. Sposób prowadzenia i organizację tych praktyk określają odpowiednie pisemne porozumienia pomiędzy UMFC a ogólnokształcącymi szkołami baletowymi.

3.2 Wydział nie prowadzi studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczne, gospodarcze lub kulturalne.

3. Uzasadnienie

Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym i kulturalnym jest prawidłowo rozumiana przez Wydział i realizowana bardzo szeroko, zarazem wpływa dodatnio na rozprzestrzenianie się kultury muzycznej na społeczeństwo miasta, i całego szkolnictwa baletowego w Polsce, a także na zewnętrzną

weryfikację efektów kształcenia.

4. Zalecenia - **BRAK**

4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, a także prowadzenie badań naukowych

4.1 Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów badawczych ogólnych i specjalistycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, tj. liczby studentów oraz do prowadzonych badań naukowych. Jednostka zapewnia studentom dostęp do laboratoriów w celu wykonywania zadań wynikających z programu studiów oraz udziału w badaniach.

4.2 Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach, oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki.

4.3 W przypadku, gdy prowadzone jest kształcenie na odległość, jednostka umożliwia studentom i nauczycielom akademickim dostęp do platformy edukacyjnej o funkcjonalnościach zapewniających co najmniej udostępnianie materiałów edukacyjnych (tekstowych i multimedialnych), personalizowanie dostępu studentów do zasobów i narzędzi platformy, komunikowanie się nauczyciela ze studentami oraz pomiędzy studentami, tworzenie warunków i narzędzi do pracy zespołowej, monitorowanie i ocenianie pracy studentów, tworzenie arkuszy egzaminacyjnych i testów

1. Ocena – W PEŁNI

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

4.1 Baza dydaktyczna Wydziału Dyrygentury Chóralnej, Edukacji Muzycznej, Muzyki Kościelnej, Rytmiki i Tańca to 15 sal wykładowych, a także Sala Rytmiki i Tańca im. Zbigniewa Koryckiego i Marii Wieman. Sala Rytmiki i Tańca spełnia wymogi sali baletowej. Posiada odpowiednią powierzchnię 136,64 m² oraz wyposażenie: fortepian, lustra, drążki stacjonarne i mobilne, podłogę baletową, maty, piłki, sprzęt multimedialny oraz dostęp do Internetu. Dla studentów dostępne jest również pięć sal ogólnouczelnianych, które mogą być wykorzystywane w celach dydaktycznych i artystycznych. Korzystać mogą również z sal innych Wydziałów Uczelni. Ponieważ jedna sala baletowa jest niewystarczająca do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, dlatego zajęcia na kierunku Taniec odbywają się też w salach baletowych Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej w Warszawie. Prowadzone są tam zajęcia praktyczne oraz praktyki zawodowe. Infrastruktura i wyposażenie Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej są odpowiednio dostosowane do możliwości realizowania procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Uczelnia wynajmuje sale od Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej na podstawie odpowiedniej umowy. Infrastruktura dydaktyczna obejmująca bazę uczelnianą oraz wynajmowaną w Ogólnokształcącej Szkole Baletowej zapewnia realizację procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów w powiązaniu z możliwością osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia określonych dla tego kierunku, w szczególności efektów w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności, w tym umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych, a także realizacji projektów artystycznych związanych z zakresem kierunku *taniec*. Dostęp do technologii informatycznej – komunikacyjnej (w tym Internetu) oraz możliwości ich wykorzystania jest wystarczający.

Studenci obecni podczas spotkania z ZO PKA pozytywnie ocenili infrastrukturę dydaktyczną jednostki. W ich opinii liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych są odpowiednie. Sale wykładowe posiadają sprzęt audiowizualny, który jest wykorzystywany podczas zajęć. Studenci mają dostęp do sal w celu wykonywania zadań zarówno w ramach programu kształcenia, jak i do prób projektów artystycznych. Studenci obecni podczas spotkania z ZO PKA pozytywnie ocenili wyposażenia na ocenianym kierunku studiów w gmachu Uczelni.

4.2 Biblioteka Główna pełni funkcję uczelnianej jednostki o zadaniach naukowych i dydaktycznych. Jest centralnym ośrodkiem informacji naukowej Uniwersytetu, dostępnym dla studentów i pracowników. Biblioteka udostępnia elektroniczny katalog w systemie ALEPH oraz pomocnicze

cyfrowe katalogi kartkowe. W ten sposób istnieje stały dostęp w Internecie do informacji o zasobach gromadzonych w bibliotece.

Biblioteka współpracuje czynnie z NUKAT współtworząc Narodowy Uniwersalny Katalog Centralny, dzięki czemu informacje o zbiorach biblioteki są szeroko dostępne. Biblioteka zapewnia również dostęp do zasobów Wirtualnej Biblioteki Nauki. Dostęp do baz danych w ramach ogólnokrajowych licencji akademickich jest możliwy z komputerów w uczelnianej sieci LAN oraz bibliotecznej sieci wi-fi. Biblioteka ma wydzieloną sieć wi-fi, obejmującą wszystkie działy.

Działy Biblioteki Głównej UMFC to Czytelnia, Wypożyczalnia, Fonoteka. Czytelnia funkcjonuje na zasadzie czytelnicy publicznej dostępnej także dla osób spoza UMFC. Bibliotekarze stale dyżurujący w czytelnicy służą osobom korzystającym ze zbiorów informacją biblioteczną, bibliograficzną, pomagają w doborze lektur, przeprowadzaniu kwerend etc.. W czytelnicy zgromadzone są książki (w tym podręczniki obowiązkowe i zalecane), a także czasopisma prenumerowane i otrzymywane w darze. W roku akademickim prenumerata obejmuje 25 tytułów czasopism krajowych oraz 10 tytułów zagranicznych. Liczba miejsc w czytelnicy- 25, z czego wyposażonych w komputer jest 8 miejsc. Liczba odwiedzin w czytelnicy w roku akademickim 2015/2016 wynosiła 2620 (stan na dzień 14.03.2016)

Liczba wykorzystanych dzieł w czytelnicy (w roku akademickim 2015/2016): 3 288 (stan na dzień 14.03.2016). Możliwość wypożyczenia nut i książek mają wyłącznie pracownicy i studenci UMFC. Pracownicy wypożyczalni przygotowują m in. materiały na zajęcia dydaktyczne, studia orkiestrowe, koncerty z udziałem chórów i orkiestry studenckiej, do występów zespołów operowych. Prowadzą również magazyn, dokonują selekcji zniszczonych nut i książek, wprowadzają do katalogu nowe pozycje.

Biblioteka posiada, łącznie:

- książki: ok. 28186 (stan na dzień 14.03.2016)
- nuty: ok. 77700 egz. (stan na dzień 14.03.2016);
- czasopisma: ok. 3001 zainwentaryzowanych roczników.

W bibliotece gromadzone są także czasopisma oraz materiały potrzebne do zajęć dydaktycznych (uzupełniane w zależności od bieżących potrzeb).

Fonoteka gromadzi zbiory dźwiękowe i audiowizualne. Udostępnia je na miejscu w pięciu kabinach odsłuchowych oraz wypożycza wybrane zbiory na zewnątrz.

Fonoteka posiada łącznie:

- płyty CD: 9680
- płyty DVD; 452
- płyty analogowe: 13578
- kasety video: 31
- kasety audio: 483
- taśmy magnetofonowe; 1250

Można uznać zatem, że Biblioteka Główna UMFC zapewnia dostęp do aktualnych zasobów informacji naukowej o zasięgu międzynarodowym oraz zakresie dostosowanym do dziedziny sztuk muzycznych oraz dyscypliny artystycznej rytmika i taniec, do której odnoszą się efekty kształcenia. Służy to realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku, wspiera samodzielne uczenie się studentów oraz przygotowanie do prowadzenia badań lub udział w badaniach, w tym dostęp do specjalistycznego księgozbioru, z uwzględnieniem lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach przedmiotów oraz innych zasobów informacyjnych, w szczególności zasobów cyfrowych (baz udostępnianych za pośrednictwem Wirtualnej Biblioteki Nauki i innych specjalistycznych baz danych, repozytoriów cyfrowych, bibliotek cyfrowych itp.) Istotne jest, by zbiory Biblioteki Głównej UMFC były na bieżąco wzbogacane, tak by zapewnić studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z nowości wydawniczych z zakresu tańca.

Studenci podczas spotkania z ZO PKA pozytywnie ocenili zasoby biblioteczne, możliwość wypożyczenia pozycji zawartych w sylabusach oraz czas otwarcia biblioteki.

4.3 Jednostka nie prowadzi kształcenia na odległość.

3. Uzasadnienie

Baza dydaktyczna – własna i udostępniona, zaspokaja aktualne potrzeby wynikające ze specyfiki

kształcenia na kierunku „taniec”. Istotnym elementem, który w znaczącym stopniu poprawi warunki kształcenia będzie przekazanie do dyspozycji ocenianego kierunku dwóch sal o dużej powierzchni, zlokalizowanych w Domu Studenta „Dziekanka”. W salach tych przeprowadzany jest obecnie remont mający na celu dostosowanie ich do potrzeb kierunku „taniec”. Obecnie Wydział na potrzeby zajęć ćwiczeniowych wynajmuje dodatkowe sale w warszawskiej Szkole baletowej.

Biblioteka Główna UMFC zapewnia dostęp do aktualnych zasobów informacji naukowej o zasięgu międzynarodowym oraz zakresie dostosowanym do dziedziny sztuk muzycznych oraz dyscypliny artystycznej „rytmika i taniec”, do której odnoszą się efekty kształcenia.

Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową, która zapewnia realizację procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów w powiązaniu z możliwością osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia określonych dla tego kierunku, w szczególności efektów w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności, w tym umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych, a także realizacji projektów artystycznych związanych z zakresem kierunku „taniec”.

4. Zalecenia - **BRAK**

5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy

5.1 Pomoc naukowa, dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów, poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i skutecznym osiąganiu zakładanych efektów kształcenia oraz zdobywaniu umiejętności badawczych, także poza zorganizowanymi zajęciami dydaktycznymi. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość jednostka zapewnia wsparcie organizacyjne, techniczne i metodyczne w zakresie uczestniczenia w e-zajęciach.

5.2 Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilności, w tym poprzez organizację procesu kształcenia umożliwiającą wymianę krajową i międzynarodową oraz nawiązywanie kontaktów ze środowiskiem naukowym.

5.3 Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach ze środowiskiem akademickim, z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności, współpracując z instytucjami działającymi na tym rynku.

5.4 Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia oraz w badaniach naukowych.

5.5 Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

1. Ocena – **W PEŁNI**

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

5.1 Studenci kierunku *taniec* wyrazili pozytywne opinie na temat opieki dydaktycznej. Nauczyciele akademicy są dostępni w godzinach konsultacji dostosowanych do form studiów. Dodatkowo każdy student ma możliwość umówienia się w innym dogodnym terminie na konsultacje lub dodatkowe ćwiczenia z poszczególnych przedmiotów. Studenci po zakończeniu zajęć aż do czasu egzaminu z przedmiotu mają możliwość uczęszczania na dodatkowe zajęcia ćwiczeniowe, co znacząco wpływa na ich przygotowanie do zaliczenia. Każdy student ma również możliwość kontaktu z prowadzącym za pośrednictwem poczty elektronicznej. Informacje o konsultacjach jak i kontakt do nauczycieli są dostępne na stronie internetowej Wydziału i w budynkach Uczelni. Studenci otrzymują dodatkowe materiały w ramach realizacji zajęć np. materiały wykładowe, które ich zdaniem są dobrej jakości i są przydatne przy osiąganiu zakładanych efektów kształcenia.

Studenci mają możliwość składania skarg, zażaleń i uwag bezpośrednio u władz Wydziału, opiekuna roku i za pośrednictwem samorządu studenckiego. Zdaniem studentów możliwe drogi składania swoich uwag i zażaleń są odpowiednie i działają poprawnie. System rozpatrywania skarg i zażaleń, zdaniem studentów, jest skuteczny.

Studenci pozytywnie ocenili rozkład zajęć i obciążenia semestralne. Ich zdaniem rozkład zajęć jest odpowiedni i umożliwia zrealizowanie zakładanych efektów kształcenia. Podkreślili także, że

sekwencja zajęć dydaktycznych pozwala na stopniowe zwiększanie poziomu trudności oraz zapewnia brak powtarzania treści.

Studenci mają możliwość realizacji procesu kształcenia w ramach indywidualnego planu studiów oraz indywidualnego programu w tym planu studiów. Indywidualny plan studiów umożliwia studentowi realizację zajęć w innej kolejności niż jest to przewidziane w planie studiów oraz możliwość udziału w zajęciach i zaliczanie je w sposób uzgodniony wcześniej z nauczycielem akademickim. Indywidualny program, w tym plan studiów umożliwia realizowanie dodatkowych zajęć, które prowadzone są na innych specjalnościach i kierunkach lub zmianę zajęć obowiązkowych w planie dla kierunku *taniec* na inne, które realizowane są na Uczelni. Studenci obecni podczas spotkania z ZO PKA wiedzieli o takich możliwościach jednakże, zainteresowanie taką formą studiowania jest bardzo małe. Studenci, jako powód braku zainteresowania takimi formami studiowania podawali zadowolenie z podstawowej organizacji procesu kształcenia.

Zasady dyplomowania są znane studentom wizytowanego kierunku. Wyboru opiekuna pracy pisemnej dokonują poprzez zgłoszenie się do konkretnego nauczyciela akademickiego i zapisanie się na realizację pracy dyplomowej. Temat jest uzgadniany bezpośrednio z opiekunem. Studenci pozytywnie oceniają proces dyplomowania w tym, tryb wyboru opiekuna, tryb uzgadniania tematu oraz wsparcie podczas realizacji części artystycznej i pisemnej pracy dyplomowej.

W ramach wizytowanego kierunku nie funkcjonuje żadne koło naukowe. Studenci, jako przyczynę braku zainteresowania zrzeszaniem się w takiego rodzaju organizacjach studenckich, podawali brak czasu oraz charakter swoich studiów, który nacechowany jest bezpośrednią współpracą pomiędzy studentem, a nauczycielem akademickim. Studenci pozytywnie ocenili wsparcie naukowe i artystyczne podczas realizacji indywidualnych i grupowych projektów artystycznych.

Świadczenia pomocy materialnej są przyznawane studentom na podstawie regulaminu świadczeń pomocy materialnej. Regulamin jest ustalany przez Rektora w porozumieniu z samorządem studenckim zgodnie z art. 186 ust. 1 Ustawy. Studenci mają zapewnioną możliwość ubiegania się o wszystkie świadczenia przewidziane w art. 173 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Zgodnie z art. 174 ust. 2 Ustawy, podziału dotacji dokonuje Rektor w porozumieniu z przedstawicielami samorządu, uwzględniając proporcję między stypendiami socjalnymi, a stypendiami rektora dla najlepszych studentów. Studenci pozytywnie ocenili regulacje dotyczące przyznawania świadczeń pomocy materialnej podkreślając ich zrozumiałość i przejrzystość.

5.2 Studenci kierunku *taniec* mają stworzoną możliwość udziału w wymianach zagranicznych, w tym w ramach programu Erasmus+. W ocenie ZO PKA program kształcenia jest przystosowany do wspierania mobilności studenckiej poprzez system transferu i akumulacji punktów kredytowych ECTS oraz obowiązkowe lektoraty. Odpowiedni dostęp do informacji na temat mobilności jest zapewniony poprzez stronę internetową uczelni i informatyczny system Uczelni. Dodatkowo szczegółowe informacje udzielane są osobom zainteresowanym również w dziekanacie. Studenci wykazują małe zainteresowanie wyjazdami w ramach programu Erasmus+. Podczas spotkania z ZO studenci wskazali, że przyczyną takiego stanu rzeczy jest fakt, że większość z nich łączy pracę zawodową ze studiami. W ostatnim roku akademickim jeden student kierunku *taniec* skorzystał z możliwości wyjazdu w ramach programu Erasmus+. Na podstawie analizy stwierdzono, że proces uznawania osiągnięć zrealizowanych w ramach wymiany działa poprawnie.

Studenci dostrzegają pozytywne strony wymiany studenckiej jednakże ich sytuacja ogranicza im skorzystanie z tej możliwości. Studenci nie mają możliwości skorzystania z wymiany krajowej w ramach kierunku *taniec*. Na podstawie analizy własnej, jak i opinii przedstawicieli jednostki oraz studentów można stwierdzić, że powodem braku wymiany krajowej jest fakt, iż kierunek *taniec* realizowany na Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina jest kierunkiem unikatowym w skali kraju.

5.3 Studenci kierunku *taniec* mają możliwość kontaktu z otoczeniem społecznym i kulturalnym. Uczelnia i Wydział współpracują z wieloma instytucjami kultury związanymi bezpośrednio z wizytowanym kierunkiem studiów. Studenci m.in. w tych instytucjach odbywają obowiązkowe praktyki zawodowe. Władze uczelni wspierają działalność samorządu studenckiego działającego na Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina. Z uwagi na stosunkowo małą liczbę studentów na Uczelni, samorząd studencki ma strukturę tylko na poziomie uczelni, natomiast każdy Wydział ma

w samorządzie swojego reprezentanta. Samorząd wspiera funkcjonowanie systemu pomocy materialnej na Uczelni oraz organizuje wiele wydarzeń kulturalnych. Przedstawiciele Samorządu Studenckiego pozytywnie ocenili współpracę z Władzami Uczelni jak i oferowane im wsparcie. Z punktu widzenia studentów obecnych podczas spotkania z ZO PKA działania podejmowane przez Wydział w kontekście stwarzania warunków do kontaktu z otoczeniem społeczno-kulturalnym są w odpowiednim zakresie zorientowane na ich potrzeby.

5.4 Infrastruktura Wydziału nie jest przystosowana dla osób niepełnosprawnych. W związku z profilem uczelni jak i wydziału przystosowanie pomieszczeń do potrzeb osób niepełnosprawnych nie wpływa na komfort studiowania. Z uwagi na specyfikę kierunku jak i wymagania wstępne na studia, na wizytowanym kierunku nie studiuje studenci z niepełnosprawnością ruchową, wzrokową czy słuchową.

5.5 Dostęp do informacji na temat programu kształcenia i procedur toku studiów studenci mają zapewniony poprzez stronę internetową i informatyczny system Uczelni. Znajdują się tam informacje dotyczące m.in. programu kształcenia, organizacji procesu kształcenia i funduszu pomocy materialnej. Godziny otwarcia dziekanatu i działów odpowiadających za obsługę studentów, są dostosowane do potrzeb tej grupy społeczności akademickiej. Studenci pozytywnie ocenili kompetencje oraz kulturę pracy pracowników powyższych działów. Studenci obecni podczas spotkania z ZO PKA pozytywnie ocenili dostęp do informacji na temat programu kształcenia oraz funduszu pomocy materialnej.

3. Uzasadnienie

Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się poprzez odpowiednią pomoc naukowo-artystyczną, dydaktyczną i materialną. Sekwencja zajęć dydaktycznych pozwala na stopniowe zwiększanie poziomu trudności oraz zapewnia brak powtarzania treści. Nauczyciele akademicy są dostępni dla studentów poza zajęciami w ramach godzin konsultacji, za pośrednictwem poczty elektronicznej oraz w pozostałym czasie, gdy są obecni na Uczelni. Wydział wspiera studentów w kontaktach z otoczeniem społeczno-kulturalnym poprzez współpracę z dużą liczbą instytucji kultury. Na wizytowanym kierunku studiów, z uwagi na jego specyfikę, nie studiuje osoby niepełnosprawne. W związku z powyższym jednostka nie stworzyła dedykowanych rozwiązań dotyczących wspierania w procesie kształcenia ww. grupy osób. Studenci mają zapewnioną kompetentną obsługę administracyjną oraz dostęp do informacji dot. procesu kształcenia poprzez informatyczny system Uczelni oraz stronę internetową Wydziału.

4. Zalecenia - **BRAK**

6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów

6.1 Jednostka, mając na uwadze politykę jakości, wdrożyła wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, umożliwiający systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie, przy uwzględnieniu:

6.1.1. projektowania efektów kształcenia i ich zmian oraz udziału w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych,

6.1.2 monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania,

6.1.3 weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania,

6.1.4 zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów,

6.1.5 wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia,

6.1.6. kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, oraz prowadzonej polityki kadrowej,

- 6.1.7. wykorzystania wniosków z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej,
- 6.1.8. zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz środków wsparcia dla studentów,
- 6.1.9 sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia,
- 6.1.10. dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach
- 6.2. Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu.

1. Ocena – WPEŁNI

Funkcjonujący w ramach kierunku studiów *taniec* system zapewniania jakości kształcenia ma charakter scentralizowany, został opracowany na poziomie uczeni oraz został wdrożony z uwzględnieniem realizowanej przez Uczelnię polityki jakości umożliwiając systematyczną ocenę i doskonalenie metod realizacji procesu kształcenia przy współpracy z istotnymi i właściwie dopasowanymi do specyfiki kształcenia interesariuszami zewnętrznymi, wykorzystaniu osiągnięć wybitnej kadry akademickiej, a także rozwijaniu przez Władze Wydziału potencjału Wydziału Dyrygentury Chóralnej, Edukacji Muzycznej, Muzyki Kościelnej, Rytmiki i Tańca. Struktura organizacyjna systemu zapewniania jakości kształcenia została dostosowana do przyjętych przez Wydział strategicznych celów jakościowych realizowanego procesu kształcenia. Obejmuje ona funkcjonowanie Uczelnianej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. Przyjęte w ramach systemu rozwiązania są wynikiem wieloletniej, zyskującej status elitarnej w skali kraju, tradycji kształcenia na ocenianym kierunku studiów, co pozwoliło na wypracowanie skutecznych narzędzi zapewnienia i doskonalenia jakości procesu kształcenia.

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

6.1.1 Funkcjonujący w ramach Wydziału wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia uwzględnia procedury związane z projektowaniem efektów kształcenia oraz wprowadzaniem zmian w ich treści przy udziale interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych. Władze Wydziału dążą do umożliwienia pełnego udziału interesariuszy w procesie podnoszenia i zapewniania jakości kształcenia poprzez ciągłą współpracę w zakresie kształtowania koncepcji kształcenia i doskonalenia oferty dydaktycznej oferowanej studentom. Władze ocenianego kierunku prowadzą bieżące konsultacje ze szkołami baletowymi (w Warszawie, Bytomiu, Gdańsku, Łodzi, Poznaniu) w zakresie przygotowania kandydatów na studia, tak aby zagwarantować dobór najlepszych studentów, którzy będą w stanie osiągnąć w trakcie kształcenia na Uczelni zakładane programem studiów efekty kształcenia, co ze względu na elitarny i bardzo specjalistyczny charakter studiów jest bardzo istotnym elementem prowadzonego kształcenia. Podejmowane są również liczne inicjatywy, których celem jest włączanie uczniów szkół baletowych (np. Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej im. R. Turczynowicza w Warszawie) w organizowane przez Uczelnię koncerty. Przynosi to obustronne korzyści, dając uczelni możliwość prowadzenia praktyk zawodowych oraz przeprowadzania części dydaktycznej realizowanych przez studentów dyplomu przy współpracy z uczniami szkół baletowych.

Wraz z partnerami zewnętrznymi Władze ocenianego kierunku prowadzą liczne przedsięwzięcia związane z działalnością naukową oraz artystyczną nauczycieli akademickich i studentów ocenianego kierunku studiów (np. spektakl „Aktywizm tańca. Przestrzenie choreografii” z Nowym Teatrem, konferencja *Taniec współczesny w drugiej połowie XX wieku* wraz z Akademią Muzyczną Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi, konferencja *Taniec w kulturze globalnej* z Wydziałem Pedagogicznym Uniwersytetu Warszawskiego, organizowanie wykładów, seminariów i zajęć praktycznych we współpracy z Centrum Edukacji Artystycznej). Wśród działalności popularyzatorskiej wymienić należy ponadto warsztaty taneczne np. z Janem Karpielem Bułecką.

Współpraca z licznymi partnerami zewnętrznymi pozwala również realizować zakładane efekty

kształcenia dzięki m.in. możliwości wypożyczenia od interesariuszy kostiumów (np. na potrzeby II Forum Tańców Polskich dedykowanego polskim tańcom narodowym).

Przyjęte rozwiązania, mimo braku nadania im cech cykliczności gwarantują weryfikację uwzględnionych w programie studiów efektów kształcenia przez pryzmat zmieniających się oczekiwań rynku pracy. Zgłaszane przez nauczycieli akademickich (będących również pracownikami instytucji stanowiących interesariuszy zewnętrznych w tym: nauczyciele ogólnokształcących szkół baletowych, szkół tańca i baletu, kompozytorzy, choreografowie i dyrektorzy instytucji kultury) sugestie dotyczące projektowania efektów kształcenia gromadzone są podczas posiedzeń Rady Wydziału, a także jako uwagi przekazywane w czasie bezpośrednich rozmów z Dziekanem Wydziału. W oparciu o gromadzone opinie Rada Wydziału wprowadza sugestie dotyczące planów studiów a także tworzy koncepcję doskonalenia procesu dydaktycznego. Analiza działalności Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia potwierdza, iż realizowane w ramach ocenianego kierunku efekty kształcenia podlegały zmianom będącym efektem przeglądów programowych. Właściwym przykładem skuteczności działania systemu w tym zakresie jest fakt, iż członkowie Zakładu Tańca sprawowali opiekę merytoryczną nad eksperymentem pedagogicznym w zakresie cyklu kształcenia wczesnoszkolnego w Ogólnokształcącej Szkole Baletowej im. Ludomira Różyckiego w Bytomiu. Eksperyment powinien zostać przekształcony w regularną ofertę edukacyjną w całym polskim systemie kształcenia profesjonalnych tancerzy. Mając powyższe na uwadze do planu studiów *Pedagogiki Baletowej* wprowadzony został przedmiot *Taniec artystyczny z dydaktyką – etap wczesnoszkolny*, co zdaniem Władz kierunku zapewni, że absolwenci będą jeszcze lepiej przygotowani do pracy dydaktycznej z małymi dziećmi. Eksperyment pedagogiczny został przyjęty i jest realizowany także przez inne szkoły baletowe w Polsce, które uznały go za uzasadniony i konieczny do podniesienia efektów kształcenia w zawodzie artysty tancerza. Przeprowadzona analiza kierunkowo-specjalnościowych efektów kształcenia, potwierdziła zastrzeżenia wykładowców co do opisów z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, które niewystarczająco mocno odnoszą się do standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. W następstwie zdiagnozowanych uchybień mocą Uchwały Senatu nr 62/161/2014 zmieniono (dla studiów I i II stopnia) Opis efektów kształcenia dla programu kształcenia na kierunku *taniec, specjalność pedagogika baletowa*.

Władze ocenianego kierunku, w trosce o najwyższą jakość kształcenia, podejmują również działania na rzecz włączenia standardów wynikających z tradycji polskiego baletu do przepisów powszechnie obowiązujących aktów prawnych z zakresu szkolnictwa wyższego, których obecne zapisy nie pozwalają na prowadzenie jednolitych studiów magisterskich. Jest to zdaniem przedstawicieli kierunku istotne uchybienie, ponieważ absolwenci studiów pierwszego stopnia nie mają merytorycznego przygotowania do prowadzenia zajęć dydaktycznych z zakresu tańca i baletu. Zgodnie z intencją Władz kierunku, umiejętności takie studenci nabywają po ukończeniu studiów I i II stopnia ze specjalnością pedagogiczną.

Przedstawiciele studentów są członkami Rady Wydziału Dyrygentury Chóralnej, Edukacji Muzycznej, Muzyki Kościelnej, Rytmiki i Tańca. Liczba przedstawicieli studentów spełnia przesłanki art. 67 ust. 4 Ustawy, który stanowi, że udział studentów i doktorantów w radzie podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni nie może być mniejszy niż 20%. Studenci są członkami komisji ds. jakości kształcenia. Opinię ws. programów studiów wydaje właściwy organ samorządu studenckiego zgodnie z art. 68 ust. 1 pkt 2 Ustawy. Studenci są włączani w proces tworzenia i modyfikacji programu kształcenia poprzez zgłaszanie swoich uwag do Władz Wydziału oraz samorządu studenckiego.

6.1.2 Monitorowanie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na ocenianym kierunku przebiega w sposób ciągły. Jest to wynikiem specyfiki prowadzonego kształcenia opartego na relacji Mistrz-Uczeń. Ta niemal indywidualna forma kształcenia sprzyja bieżącemu diagnozowaniu i uzupełnianiu braków w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych objętych treścią przedmiotu. Monitorowanie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia odbywa się także na podstawie wyników prac zaliczeniowych, egzaminów, hospitacji prowadzonych zajęć dydaktycznych, a także przygotowywanych przez studentów prac dyplomowych.

Podczas systematycznej kontroli zdobywania przez studentów wiedzy i umiejętności, wykładowcy prowadzący planowe zajęcia zgłaszają problemy z realizacją treści programowych. W niektórych przypadkach zagrożone jest osiągnięcie modułowych efektów kształcenia wynikające z absencji

studentów podczas zajęć (choroby, kontuzje, obowiązki wynikające ze stosunku wykonywanej pracy – spektakle, koncerty). W następstwie zdiagnozowanych problemów podjęto działania służące elastycznemu dopasowaniu narzędzi dydaktycznych do potrzeb i specyfiki grupy, w tym: dodatkowa praca własna studenta, pomoc koleżeńska, konsultacje indywidualne studenta z wykładowcą realizowane poza planem regularnych zajęć, podjęcie działań mających na celu wykorzystanie w procesie dydaktycznym wszelkich dostępnych mediów elektronicznych zintegrowanych przez platformę e-learningową. Indywidualne konsultacje studenta z pedagogiem mają szczególne znaczenie dla jakości procesu dydaktycznego, na który składają się wartości merytoryczne i artystyczne. Problematyka podejmowana podczas konsultacji to m.in. konspekt lekcji, relacja nauczyciel tańca-akompaniator, symulacja procesu dydaktycznego, wyraz artystyczny, problemy wykonawcze. Konsultacje indywidualne studenta z wykładowcą odbywają się również podczas przygotowania części dydaktycznej i artystycznej dyplomu, w trakcie przygotowania konspektu oraz pracy dyplomowej i magisterskiej. Przeprowadzone badanie weryfikujące skuteczność podjętych działań naprawczych wykazało, iż przyniosły one oczekiwany skutek – wzmacniają relacje na linii mistrz-uczeń oraz wspierają zaangażowanie studentów w proces kształcenia.

Elementem monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia jest stwarzana studentom możliwość doskonalenia warsztatu przez udział w licznych przedstawieniach, koncertach, pokazach, gdzie zdobyte wcześniej umiejętności mogą być zestawione z kompetencjami innych osób. Przykładem w tym zakresie mogą być m.in. doroczne koncerty „Sztuka i Edukacja” prezentujące dorobek artystyczny Wydziału, jego różnorodność oraz osiągnięcia najlepszych studentów. Koncerty dyplomowe z udziałem uczniów szkoły baletowej organizowane są np. na Scenie Kameralnej Teatru Wielkiego – Opery Narodowej. Dla studentów opracowany został dokument zawierający wymogi formalne i redakcyjne dotyczące prac dyplomowych.

W ramach doskonalenia stosowanych sposobów monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia Uczelnia zorganizowała symposium naukowo artystyczne „Petersburska szkoła tańca klasycznego – metodyka, styl, tradycja wykonawcza” z udziałem ekspertów z Akademii Kultury i Sztuk w Sankt Petersburgu. Dzięki niej możliwe było podjęcie dyskursu na temat tradycji wykonawczej szkoły petersburskiej, treści i stylu akademickiej literatury baletowej oraz metod nauczania tańca klasycznego we współczesnej szkole baletowej.

Jednostka monitoruje stopień osiąganych efektów kształcenia poprzez realizację ankiet oraz spotkania ze studentami. Wydział nie przygotowuje raportu z monitoringu. Zgłaszanie większości uwag, dotyczących stopnia osiągniętych efektów kształcenia odbywa się bezpośrednio pomiędzy studentem a nauczycielem akademickim. Specyfika kierunku, determinuje taką drogę przekazywania informacji z uwagi na to, iż prowadzący jest w stanie ocenić stopień osiągnięcia efektów kształcenia na zajęciach ćwiczeniowych, a sam student w celu poprawy własnych umiejętności zgłasza stopień osiągnięcia efektów, aby cały czas doskonalić swoje umiejętności. Uczelnia na bieżąco stara się wprowadzać uwagi studentów do programu kształcenia jak i do procesu prowadzenia zajęć.

6.1.3 Weryfikacja osiąganych przez studentów efektów kształcenia przeprowadzana jest przez nauczycieli akademickich w toku realizowanych przez nich zajęć dydaktycznych z uwzględnieniem treści i założeń przyjętych w sylabusie przedmiotu, co podlega ocenie Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. Do działań doskonalących system w zakresie treści objętych sylabusem należy stworzenie dokładnej instrukcji ich wypełniania, a także aplikacji internetowej, która obecnie jest w fazie testu, a po wdrożeniu ułatwi jego tworzenie drogą internetową. Wydziałowa Komisja ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia doskonali swoje umiejętności w zakresie stosowanych metod weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia, czego świadectwem są przebyte szkolenia i dalsze plany samodoskonalenia się podczas zaplanowanego na Uniwersytecie Warszawskim spotkania w tym zakresie.

Wśród stosowanych metod weryfikacji efektów wskazać można np. przygotowanie konspektu etudy choreograficznej, opracowywanie i wygłaszanie referatów, wystąpienie z określoną tezą i konkluzją, tworzenie choreografii w różnych technikach, stylach i formach tańca. Oparcie procesu kształcenia na relacji Mistrz-Uczeń pozwala na w pełni zindywidualizowane podejście nauczycieli akademickich do potrzeb studentów umożliwiając prowadzącym zajęcia bieżącą weryfikację osiąganych efektów kształcenia. Osiągnięcia studentów prezentowane są w formie spektakli organizowanych pod opieką nauczycieli akademickich ocenianego kierunku studiów oraz Władz kierunku. Prezentowane

kompozycje choreograficzne, podobnie jak wystawiane wieczory baletowe, są również elementem prowadzonej weryfikacji efektów kształcenia. Dobrą praktyką organizowanych przedsięwzięć jest prezentowanie przez studentów zdobytych umiejętności na deskach dużych scen teatralnych w tym Teatru Wielkiego – Opery Narodowej.

Specyfika kształcenia artystycznego wyraźnie uwidacznia się przy weryfikacji efektów w trakcie przygotowania pracy dyplomowej, bowiem niewielka liczba dyplomantów podlegających poszczególnym opiekunom, pozwala na systematyczne badanie postępów przygotowania pracy z uwzględnieniem samodzielności jej pisania. Weryfikacja efektów kształcenia w procesie dyplomowania przebiega dwupłaszczyznowo zarówno w zakresie zdobytych umiejętności artystycznych (na podstawie zaprezentowanego układu choreograficznego), jak i kompetencji dydaktyczno-teoretycznych (poprzez przeprowadzonej lekcji z wybranej techniki, stylu i formy tańca przewidzianych w programie studiów I stopnia). Podczas obrony pisemnej pracy dyplomowej komisja egzaminacyjna zadaje dyplomantowi pytania dotyczące wybranych zagadnień pracy dyplomowej oraz z zakresu całych studiów. Uczelnia wprowadziła system antyplagiatowy, w zakresie obsługi którego planowane jest przeprowadzenie szkolenia dla nauczycieli akademickich. W następstwie zebranej przy pomocy ankiety sugestii studentów system zapewnienia jakości kształcenia zdiagnozował wyrażoną przez studentów potrzebę udostępnienia zakresu pytań będących przedmiotem rozmowy podczas egzaminu dyplomowego.

Analiza prac Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia potwierdza zaangażowanie w podejmowanie działań pro jakościowych na rzecz pełnego osiągnięcia wszystkich zakładanych programem studiów efektów kształcenia i skutecznej ich weryfikacji.

Studenci poprzez ankietyzację mają możliwość oceny zasad oceniania przyjętych na danym przedmiocie i wyrażenia swojej opinii na temat przygotowania nauczyciela akademickiego do zajęć dydaktycznych. Poza ankietyzacją studenci bardzo często korzystają z możliwości zgłoszenia swojego zdania bezpośrednio do prowadzącego, władz wydziału lub za pośrednictwem samorządu studenckiego i opiekuna roku. W opinii studentów droga kontaktu bezpośredniego jest dla nich prostsza i dużo lepiej mogą przedstawić swój pogląd na pewne sytuacja niż w ankiecie. Studenci są zadowoleni z takich możliwości przedstawiania swojej opinii i często z niej korzystają i w ich ocenia ma to realny wpływ na doskonalenie procesu kształcenia.

6.1.4 Zgodnie z postanowieniami ustawy Senat Uczelni 29 czerwca 2015 roku podjął uchwałę w sprawie uchwalenia Regulaminu potwierdzania efektów uczenia się. Implementacja przepisów prawnych w tym zakresie przebiega prawidłowo, co potwierdza przygotowanie przez Władze ocenianego kierunku odpowiednich procedur służących potwierdzaniu efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów. Dotychczas jednak, z powodu braku kandydatów, Uczelnia nie przeprowadziła na ocenianym kierunku procedury weryfikującej efekty uczenia się.

6.1.5 Monitoring losów zawodowych absolwentów przebiega na dwóch płaszczyznach poprzez pozyskiwanie informacji odnośnie przydatności na rynku pracy osiągniętych w trakcie studiów efektów kształcenia bezpośrednio od studentów oraz od ich pracodawców. Nauczyciele akademicy poprzez długoletnią współpracę ze swoimi studentami budują bliskie relacje interpersonalne, które pozwalają na utrzymanie ciągłego kontaktu ze swoimi podopiecznymi nawet po ukończeniu przez nich kształcenia na Uczelni. Pozwala to na bieżące monitorowanie losów zawodowych absolwentów oraz ocenę celowości stosowanych metod i form nauczania. Władze Wydziału znają również wyniki organizowanych konkursów o zatrudnienie tancerzy, turniejów i festiwali tanecznych dostarczających aktualnych informacji o odnoszonych w nich sukcesach absolwentów Uczelni. Jak wskazują przedstawione przez Władze Wydziału przykłady, tradycją stało się, iż absolwenci z własnej inicjatywy zgłaszają Uczelni fakt zdobycia nagrody lub sukcesu odniesionego w ramach prowadzonych przez instytucje kultury procesów rekrutacyjnych. Drugą płaszczyzną pozyskiwania informacji odnośnie losów zawodowych absolwentów jest bliska współpraca z licznymi instytucjami kultury będącymi potencjalnymi pracodawcami przyszłych absolwentów Uczelni (np. Teatr Wielki – Opera Narodowa, polskie szkoły baletowe). Kontakt ten stanowi bogate źródło informacji na temat zatrudnienia absolwentów oraz opinii tej grupy interesariuszy zewnętrznych o poziomie kwalifikacji zawodowych absolwentów i przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia. Choć omówione sposoby monitoringu losów zawodowych absolwentów nie zostały ujęte w ramy

formalne, to efektywność prowadzonych działań pozwala stwierdzić, iż są one właściwe i skuteczne w obrębie specyfiki prowadzonych studiów. Bliski kontakt nauczycieli akademickich ze studentami w toku trwania studiów przyczynia się do nawiązania osobistych relacji, które sprzyjają wymianie informacji o możliwościach rozwoju zawodowego absolwentów kierunku oraz przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia. Analiza prac Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia wskazuje na zrozumienie konieczności wykorzystania opinii studentów, absolwentów i interesariuszy zewnętrznych do doskonalenia procesu dydaktycznego.

6.1.6 Zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów prowadzone są przez osoby przygotowane pod względem merytorycznym oraz dydaktycznym, a ponadto dzięki licznym sukcesom artystycznym odnoszonym na szczeblu krajowym i międzynarodowym, stanowiące autorytet dla swoich studentów. Okresowa ocena kadry przeprowadzana jest z uwzględnieniem obowiązujących przepisów prawa (co 2 lata dla nauczycieli akademickich ze stopniem naukowym doktora i co 4 lata dla samodzielnych nauczycieli akademickich). Kadra ma świadomość obowiązkowości wykonywania powierzonych przez Dziekana zajęć dydaktycznych, zwracając uwagę na regularność odbywania zajęć jako podstawowy warunek poprawy efektywności kształcenia i ze szczególną troską podchodząc do utrzymania właściwych relacji interpersonalnych ze studentami. Władze ocenianego kierunku dbają o świadomość nauczycieli akademickich odnośnie obowiązujących przepisów prawa o szkolnictwie wyższym, a także proces doskonalenia ich pracy pod względem rozwoju umiejętności dydaktycznych. Władze Wydziału dbają o rozwój młodej kadry, dlatego też konsekwentnie stosowana jest zasada niezatrudniania w ramach stosunku pracy nauczycieli akademickich przechodzących na emeryturę (możliwa jest jednak dalsza współpraca w ramach umowy o dzieło). Stanowiska etatowe obsadzone są w drodze konkursów otwartych. Spośród zatrudnionych osób wyznaczani są opiekunowie roku, którzy ze szczególną troską dbają o sprawy wychowawcze i organizacyjne swoich studentów. WSZJK nie przewiduje narzędzi oceny kadry wspierającej proces kształcenia, co zgodnie z przedstawionym przez Władze ocenianego kierunku stanowiskiem, jest wynikiem faktu, iż nie są oni pracownikami Wydziału, ale jednostki centralnej Uczelni – Działu Nauczania.

Do stwierdzonych podczas przeprowadzanej oceny programowej uchybień systemu należy brak wdrożonej i realizowanej procedury hospitacji nauczycieli akademickich. Zaleca się jak najszybsze wprowadzenie procedury hospitacji, której celem jest dbanie o rozwój dydaktyczny osób prowadzących zajęcia oraz eliminowanie zjawisk niepożądanych, wpływających na obniżenie jakości kształcenia. Działania korygujących wymaga również bardzo długi czas oczekiwania przez nauczycieli akademickich na wydanie publikacji (obecnie czas ten wynosi ok. 2 lata).

6.1.7 W celu zasięgnięcia opinii studentów odnośnie ich oceny wypełniania przez nauczycieli akademickich obowiązków dydaktycznych, a co za tym idzie podnoszenia jakości kształcenia przeprowadzana jest ankietyzacja studentów. Do ujętych treścią ankiety zagadnień należą m.in. kwestie związane z adekwatnością treści poszczególnych zajęć do programu studiów, współpracy z nauczycielem akademickim, a także oceny jakości kształcenia na wybranym kierunku studiów. W tej kwestii należy zwrócić większą uwagę na konieczność zapoznania się nauczycieli akademickich z wynikami dotyczących ich ankiet również w przypadku, gdy ocena studentów jest pozytywna. Ze względu na bardzo zindywidualizowany proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, najbardziej istotnym źródłem pozyskania informacji odnośnie oceny jakości kadry naukowo dydaktycznej przez studentów są bezpośrednie rozmowy, dzięki którym możliwe jest bieżące rozwiązywanie powstałych nieporozumień oraz zapobieganie eskalacji pojawiających się problemów. Ponadto praca w systemie Mistrz-Uczeń ze swojej istoty dąży do niwelowania nieporozumień i wypracowania wspólnych, uznanych przez obie strony za najlepsze metod kształcenia. Przeprowadzana ankietyzacja stanowi zatem jedynie uzupełnienie pozyskiwanych drogą bezpośrednich rozmów ze studentami informacji, zapewniając studentom możliwość anonimowej oceny jakości pracy nauczycieli akademickich. Przedstawiona do wglądu Zespołu oceniającego dokumentacja potwierdziła, iż prowadzone są konsultacje ze studentami odnośnie ich satysfakcji z prowadzonego kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem opinii osób kończących kształcenie, co ma na celu zgromadzenie informacji, które pozwoliłyby na poprawę jakości prowadzonych studiów.

6.1.8 Procedury systemu zapewnienia jakości kształcenia obejmują systematyczny przegląd dostępnej

infrastruktury zarówno w salach wykładowo-ćwiczeniowych (wyposażonych w fortepiany, pianina, sprzęt multimedialny), salach baletowych (w których znajdują się fortepiany, lustra, drążki stacjonarne i mobilne, podłogi baletowe, maty, piłki, sprzęt multimedialny), jak i wykorzystywanych w calach dydaktycznych i artystycznych salach koncertowych, operowych. Dostępna w ramach Wydziału infrastruktura dydaktyczna umożliwia realizację kształcenia na ocenianym kierunku studiów, jednakże wymaga rozbudowy. Wśród działań naprawczych w tym zakresie należy wskazać zdefiniowanie potrzeb dotyczących bazy dydaktycznej i zabieganie o pozyskanie dodatkowych sal dydaktycznych, czego skutkiem będzie przeznaczenie pomieszczeń będącego obecnie w trakcie remontu budynku Dziekanki. W ostatnim czasie na wniosek studentów została wydłużona jedna z przerw między zajęciami, która umożliwia studentom spokojne spożycie posiłku w ciągu dnia.

Dla studentów pierwszego roku organizowane są spotkania służące wyposażeniu ich w informacje dotyczące obowiązującego na uczelni trybu zaliczeń, sposobu organizacji planów studiów, przewidzianych do osiągnięcia efektów kształcenia, obowiązków związanych z praktykami pedagogicznymi.

Funkcjonujący w ramach Wydziału i kierunku system pomocy materialnej należy ocenić pozytywnie. Uczelnia oferuje studentom stypendium Rektora dla najlepszych studentów, stypendium socjalne, stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych, a w przypadku nagłego pogorszenia się sytuacji finansowej studenta istnieje możliwość złożenia wniosku o przyznanie zapomogi. Dotychczas w ramach wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia nie dokonywano oceny systemu pomocy materialnej oraz wsparcia studentów, co znajdowało uzasadnienie w zindywidualizowanym procesie kształcenia, pozwalającym na bezpośrednie diagnozowanie konieczności udzielenia wsparcia i pomocy potrzebującym studentom.

6.1.9 Funkcjonujący w ramach kierunku wewnętrzny system zapewniania jakości przyczynia się do skutecznego gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia. Materiały potwierdzające weryfikację efektów kształcenia (kolokwia, egzaminy, prace pisemne) gromadzą i archiwizują osoby odpowiedzialne za weryfikację efektów kształcenia. Ponadto upoważnieni pracownicy Wydziału odpowiedzialni są za gromadzenie protokołów z posiedzeń Rad Wydziału oraz przygotowywanych corocznie sprawozdań z działań Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. Władze kierunku rozbudowały system upowszechniania informacji dotyczących działalności koncertowej studentów i osiągniętych przez nich sukcesów na konkursach krajowych i międzynarodowych poprzez wykorzystanie nowoczesnych technik multimedialnych, na których prezentowane są najbardziej aktualne dane dotyczące osiągnięć studentów. Rozpowszechnianiu podobnych treści służy również strona internetowa Uczelni.

Przedłożona Zespołowi oceniającemu dokumentacja posiedzeń Rady Wydziału oraz zebrań Zespołu Tańca potwierdziła, iż kwestie związane z zapewnianiem jakości kształcenia we wszystkich obszarach działania systemu są elementem dyskusji podejmowanej przez pracowników ocenianego kierunku.

6.1.10 Dziekanat zapewnia studentom pełną informację w zakresie programu kształcenia i jego organizacji oraz pomocy materialnej. Ponadto informacje o programie i procesie kształcenia są dostępne drogą tradycyjną na tablicach i w gablotach umieszczonych w przeznaczonych dla Wydziału pomieszczeniach Uczelni. Wydział zapewnia dostęp do informacji o programie i procesie kształcenia poprzez stronę internetową Uczelni, na której ukazują się wszystkie najważniejsze informacje m.in. plany zajęć, plany działalności artystycznej i naukowej, regulacje dotyczące praktyk pedagogicznych, opisy efektów kształcenia, obwieszczenia ogólnouczelniane.

Na Uczelni tworzone są nowe możliwości komunikacji na linii student – uczelnia – wykładowca. Decyzją JM Rektora UMFC z 8 lutego 2016 roku (komunikat nr 1/2016) wszystkim pracownikom zaangażowanym w proces dydaktyczny oraz studentom Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka zostało utworzone konto poczty elektronicznej (e-mail) w domenie chopin.edu.pl, powiązane bezpośrednio z kontem w systemie USOS. Do bezpośredniego kontaktu z sekretariatem i Prodziekanem odpowiedzialnym za proces kształcenia na ocenianym kierunku służą studentom i wykładowcom podane do ich wiadomości dwa adresy mailowe. Adresy opiekunów i wykładowców także zostały udostępnione studentom. Zważywszy na to, że wielu studentów i wykładowców mieszka poza Warszawą, wszystkie opisane możliwości kontaktu wykorzystywane są bardzo często.

Dostęp do aktualnych informacji związanych z procesem dydaktycznym gwarantuje również obecność

Uczelni na portalach społecznościowych. Zadowolenie studentów z dostępności i aktualności informacji potwierdza wypracowanie przez Wydział właściwych metod zagwarantowania dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

6.2. Przeprowadzona przez Zespół Oceniający analiza procedur, narzędzi oraz funkcjonowania organów odpowiedzialnych za system zapewniania jakości kształcenia, a także rozmowy z osobami zaangażowanymi w proces doskonalenia procesu kształcenia pozwalają na stwierdzenie, że funkcjonujący system działa poprawnie. W jego ramach przewidziano właściwe, potwierdzone wieloletnią praktyką prowadzonego na ocenianym kierunku studiów kształcenia, mechanizmy samooceny skuteczności i doskonalenia. Jednostka zagwarantowała przejrzysty podział obowiązków w zakresie objętych systemem obszarów, który w pełni, uwzględniając specyfikę prowadzonych studiów, zapewnia wysoką jakość kształcenia. Szeroka współpraca z krajowymi i zagranicznymi uczelniami oraz dostosowanymi do charakteru prowadzonego kształcenia instytucjami kulturalnymi pozwala na bieżące aktualizowanie programu kształcenia oraz narzędzi jego realizacji. Systematyczna ocena skuteczności funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia znajduje potwierdzenie w dokumentacji protokołów z posiedzeń Rady Wydziału oraz Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia.

3. Uzasadnienie

Uzasadnieniem przyznanej w zakresie kryterium 6 oceny „w pełni” jest pozytywna opinia skuteczności funkcjonującego w ramach kierunku „taniec” systemu zapewniania i doskonalenia jakości. Należy stwierdzić, iż Władze ocenianego kierunku wdrożyły system umożliwiający systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie. Dostosowanie systemu do specyfiki i elitarnego charakteru prowadzonych studiów oraz zorientowanie jego działań na podnoszenie jakości kształcenia realizowane jest z uwzględnieniem procedur w zakresie projektowania efektów kształcenia i ich modyfikowania przy znaczącym udziale interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Mechanizmy systemu zapewniają przejrzystość stosowanego na ocenianym kierunku systemu sprawdzania i oceniania efektów oraz bieżące monitorowanie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania. Działania te podlegają corocznej analizie prowadzonej na podstawie sprawozdania z realizacji efektów kształcenia. Analiza procedur przyjętych w zakresie weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania, potwierdziła słuszność doboru stosowanych w ramach ocenianego kierunku metod sprawdzania i oceniania efektów kształcenia. Działania systemu w zakresie wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów są dostosowane do specyfiki prowadzonych studiów przez co wpływają na realizowany program kształcenia. Obowiązujące procedury systemu służą systematycznej i kompleksowej ocenie kadry prowadzącej proces kształcenia, a prowadzona polityka kadrowa zapewnia, iż zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów prowadzone są przez osoby przygotowane pod względem merytorycznym oraz dydaktycznym. Dotychczas system nie przewidywał narzędzi oceny kadry wspierającej proces kształcenia. Funkcjonujący w ramach ocenianego kierunku system zapewnia właściwie działające mechanizmy w zakresie oferowanych studentom zasobów materialnych Wydziału, w tym infrastruktury dydaktycznej oraz środków wsparcia dla studentów. Ponadto należy stwierdzić, iż obowiązujące procedury systemu gwarantują również skuteczne gromadzenie, analizowanie i dokumentowanie działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia. Przeprowadzona analiza materiałów związanych z zapewnieniem jakości kształcenia dowodzi, iż kwestie programów kształcenia, ankietyzacji studentów czy polityki kadrowej poddawane są bieżącej analizie Władz kierunku, w następstwie której podejmowane są działania naprawcze służące podnoszeniu jakości kształcenia. System zapewniania i doskonalenia jakości na Wydziale Dyrygentury Chóralnej, Edukacji Muzycznej, Muzyki Kościelnej, Rytmiki i Tańca Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie

gwarantuje studentom, kandydatom na studia oraz innym interesariuszom wewnętrznym i zewnętrznym dostęp do informacji o programie i procesie kształcenia z uwzględnieniem ich potrzeb w zakresie dostępu do wspomnianych treści.

Studenci uczestniczą w procesie przygotowywania programów, w tym planów studiów poprzez swoich przedstawicieli w Radzie Wydziału oraz w komisji ds. jakości kształcenia.

Opiniowania programów studiów dokonuje odpowiedni organ samorządu studenckiego. Przedstawiciele studentów są członkami Rady Wydziału Inżynierii Produkcji, a ich wymiar spełnia przesłanki art. 67 ust. 4 Ustawy.

Studenci bardzo pozytywnie oceniają funkcjonowanie systemu zapewniania jakości kształcenia, w tym zakres ich włączenia w poszczególne procesy systemu. Mają poczucie, iż ich zdanie jest brane pod uwagę i ma przełożenie na doskonalenie procesu kształcenia na wizytowanym kierunku.

4. Zalecenia

- Zaleca się jak najszybsze wprowadzenie procedury hospitacji, której celem jest dbanie o rozwój dydaktyczny osób prowadzących zajęcia oraz eliminowanie zjawisk niepożądanych, wpływających na obniżenie jakości kształcenia.

- Należy zwrócić większą uwagę na konieczność zapoznania się nauczycieli akademickich z wynikami dotyczących ich ankiet również w przypadku, gdy ocena studentów jest pozytywna.

Odniesienie się do analizy SWOT przedstawionej przez jednostkę w raporcie samooceny, w kontekście wyników oceny przeprowadzonej przez zespół oceniający PKA

Analiza SWOT przedstawiona przez wizytowaną Jednostkę w znacznym zakresie znajduje swoje odzwierciedlenie we wnioskach, w tym zaleceniach sformułowanych przez Zespół Oceniający PKA.

1. Wskazane przez Jednostkę **czynniki pozytywne (wewnętrzne i zewnętrzne)** patrz s. 69 Raportu samooceny Uczelni, **znalazły swoje potwierdzenie w formie wniosków, sformułowanych przez Zespół Oceniający, a wskazanych poniżej (patrz, *Dobre praktyki*).**
2. Negatywne czynniki (wewnętrzne i zewnętrzne) sformułowane przez Jednostkę:
 - a) **brak odpowiedniej liczby sal do zajęć specjalistycznych i konieczność wynajmowania pomieszczeń dydaktycznych (sale baletowe) poza UMFC.** Zespół Oceniający bardzo pozytywnie ocenił starania władz Uczelni i Wydziału w zakresie zapewnienia właściwej bazy dydaktycznej dla realizacji badań naukowych i całego procesu dydaktycznego. Rozpoczęcie prac remontowych i adaptacyjnych wielkopowierzchniowych sal zlokalizowanych w Domu Studenta „Dziekanka” w krótkim czasie znacznie poprawi sytuację lokalową kierunku „taniec” i umożliwi rezygnację z wynajmowania pomieszczeń poza UMFC.
 - b) **kumulujące się pod koniec semestru/roku szkolnego trudności współpracy ze szkołami baletowymi wynikające z obciążenia dzieci programem szkolnym i konkursowym.** Zespół Oceniający pozytywnie ocenia współpracę władz ocenianej Jednostki ze wszystkimi interesariuszami zewnętrznymi. Mimo deklarowanych trudności studenci bez przeszkód realizują praktyki pedagogiczne i artystyczne.

Dobre praktyki

1. **Skuteczny system rekrutacji. Efektywna procedura dotycząca określenia efektów kształcenia, metod sprawdzania, oceny stopnia ich realizacji a także weryfikacji efektów kształcenia.**
2. **Koncepcja kształcenia uwzględniająca potrzeby otoczenia kulturalnego a także rynku pracy.** Specyfika kierunku polegająca na kształceniu zarówno artystów choreografów jak i pedagogów przygotowanych do nauczania w szkolnictwie baletowym. Uruchomienie studiów stacjonarnych w zakresie pedagogiki baletowej oraz studiów drugiego stopnia w specjalności choreografia i teoria tańca. Sprawowanie opieki merytorycznej Zakładu Tańca nad eksperymentalnym programem nauczania na etapie wczesnoszkolnym

w Ogólnokształcącej Szkole Baletowej im. F. Parnella w Łodzi oraz Ogólnokształcącej Szkole Baletowej im. L. Różyckiego w Bytomiu. Włączenie do programu studiów przedmiotu: *Wczesnoszkolny taniec artystyczny z dydaktyką*

3. **Prowadzona przez Uczelnię i Wydział efektywna polityka kadrowa umożliwiająca właściwy dobór kadry.** Duża aktywność artystyczno-naukowa nauczycieli akademickich. wynikająca z ich indywidualnej działalności.
4. **Priorytetowa polityka Władz Wydziału w zakresie współpracy z otoczeniem.** Bardzo szeroka i efektywna współpraca Jednostki z otoczeniem społecznym i kulturalnym, prowadzona dzięki przemyślanej strategii Władz Wydziału, co w konsekwencji wpływa dodatnio zarówno na rozprzestrzenianie się kultury muzycznej na społeczeństwo miasta i regionu a także na weryfikację efektów kształcenia z udziałem interesariuszy zewnętrznych.

Za Zespół Oceniający

/ prof. Andrzej Godek/